

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ

ք. Երևան

18.02.2022թ.

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձ թիվ ԳԲՔԱ-ՆԳ-2022/09

Հայաստանի Հանրապետության գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը՝ ի
դեմս Գրիգոր Ներսիսյանի՝

Մասնակցությամբ՝

«Խաչպար» ՍՊԸ-ի տնօրեն

Ս. Բալասանյանի (պետական գրանցման վկայականի համար՝ 264.110.05665),

«Վերիտաս» ՍՊԸ-ի ներկայացուցիչ

Գ. Խաչատրյանի (լիազորագիր՝ տրված 25.01.2022թ.),

ՀՀ պաշտպանության նախարարության լիազորված ներկայացուցիչ

Կ. Խաչունցի (լիազորագիր տրված՝ 24.01.2022թ.),

քննելով ՀՀ պաշտպանության նախարարության կարիքների համար լաբորատոր
ազդանյութերի և պարագաների ձեռքբերման նպատակով հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-
ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի շրջանակներում
«Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից 19.01.2022թ. ներկայացված և 20.01.2022թ. վարույթ
ընդունված բողոքը և «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի կողմից 24.01.2022թ. ներկայացված
(24.01.2021թ. վարույթ ընդունված) համանման բողոքը (հետայսու՝ ԳԲՔԱ-ՆԳ-2022/09
բողոք) և կից փաստաթղթերը, պարզեցի հետևյալը.

1. «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված փաստերը, հիմնավորումները և պահանջը.

«Խաչպար» ՍՊԸ-ն (հետայսու՝ Ընկերություն) 19.01.2022թ. ներկայացրած բողոքով հայտնել է հետևյալը.

«Տեղեկացնում եմ Ձեզ, որ ՀՀ ՊՆ-ն Լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների ձեռքբերման նպատակով հայտարարություն է հրապարակել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման մասին, որը հաստատվել է գնահատող հանձնաժողովի 2022 թ. հունվարի 17-ի թիվ 1 որոշմամբ՝ (կից փաստաթուղթ թիվ 1), որի Հրավերի թվով 47 չափաբաժիններով պահանջվում են տարբեր տեսակի լաբորատոր ազդանյութեր և պարագաներ (կից փաստաթուղթ թիվ 2):

Հրավերի «ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ» Հավելված թիվ 1-ի աղյուսակից հետո Պատվիրատուի կողմից գրված «Ծանոթություն»-ով պահանջվող բոլոր ապրանքների համար սահմանված են մի քանի լրացուցիչ պահանջներ, որոնցից թիվ 1-ում առկա է նաև Հրավերով պահանջվող բոլոր ապրանքներին վերաբերվող հետևյալ պահանջը՝ «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլն): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները»: (կից փաստաթուղթ թիվ 3):

Տեղեկացնում եմ Ձեզ, որ ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» մրցույթով պահանջվող ապրանքները ՀՀ տարածք ներմուծելու և ՀՀ տարածքում վաճառելու համար ՀՀ Օրենսդրությամբ և իրավական այլ ակտերով սահմանված նման պահանջ, ինչպես նաև այդ ապրանքների գրանցման համար սահմանված նորմեր առայժմ գոյություն չունեն, ինչը նշանակում է, որ Պատվիրատուի այդ պահանջը ոչ միայն չի համապատասխանում ՀՀ Օրենսդրությանը, այլև այդ պահանջը դառնում է խտրական, քանի որ սահմանափակում է տարբեր երկրների արտադրողների նմանատիպ ապրանքների ներմուծմամբ և ՀՀ տարածքում դրանց վաճառքը իրականացնող «Խաչպար» ՍՊԸ-ի հնարավոր մասնակցությունը տվյալ մրցույթին, դրանով իսկ արգելք է հանդիսանում «Խաչպար» ՍՊԸ-ի համար՝ իրականացնելու ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 7-րդ հոդվածի պահանջով սահմանված ցանկացած անձի՝ տվյալ դեպքում՝ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի, գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը:

Պատվիրատուի կողմից ՀՀ Օրենսդրությանը և իրավական այլ ակտերին

չհամապատասխանող այդ խտրական պահանջը նաև անհիմն կերպով բարդացնում է «Խաչպար» ՍՊԸ-ի հնարավոր մասնակցությունը <<<< ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10>> ծածկագրով գնման գործընթացին՝ հակասելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետով սահմանված պահանջներին:

Պատվիրատուի կողմից վերոգրյալ պահանջի ներառումը հանգեցնում է գնման գործընթացի ոչ միասնական կանոններով, ոչ մրցակցային, ինչպես նաև խտրական հիմունքներով կազմակերպմանը «Խաչպար» ՍՊԸ-ի համար՝ դրանով իսկ հակասելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերով սահմանված սկզբունքներին:

«Խաչպար» ՍՊԸ-ն՝ ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ Օրենքի թիվ 46 հոդվածի 1-ին մասով և 3-րդ մասի 1-ին կետով, բողոքարկում է Պատվիրատուի՝ ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովի 2022թ. հունվարի 17-ի թիվ 1 որոշմամբ հաստատված՝ Լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների ձեռքբերման նպատակով հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման Հրավերի ընթացակարգը, և դիմելով ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին, խնդրում է Ձեզ՝ ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ Օրենքի թիվ 50 հոդվածի 7-րդ մասով՝

Ընդունելու որոշում, որը կպարտավորեցնի ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովին՝ ընդունելու համապատասխան որոշում՝ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին:

5) բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները՝

Վերոգրյալ փաստերը, ներկայացված փաստաթղթերը ապացուցում են, որ ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման Հրավերի ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ Հավելված թիվ 1-ի աղյուսակից հետո Պատվիրատուի կողմից ձեռք բերվող ապրանքների համար սահմանված՝ «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլն): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:» պահանջը՝

ա) խտրական է և արգելք է հանդիսանում «Խաչպար» ՍՊԸ-ի համար՝ իրականացնելու գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու իր օրենսդրական սկզբունքը՝ դրանով իսկ հակասելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 7-րդ հոդվածի

սահմանումներին:

բ) անհիմն կերպով բարդացնում է «Խաչպար» ՍՊԸ-ի հնարավոր մասնակցությունը գնման գործընթացին՝ դրանով իսկ հակասելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետով սահմանված պահանջներին:

գ) հանգեցնում է գնման գործընթացի ոչ միասնական կանոններով, ոչ մրցակցային, ինչպես նաև խտրական հիմունքներով կազմակերպմանը «Խաչպար» ՍՊԸ-ի համար՝ դրանով իսկ հակասելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերով սահմանված սկզբունքներին»:

Այնուհետև՝ 25.01.2022թ. ներկայացված բողոքի լրացմամբ Ընկերությունը հայտնել է հետևյալը.

««Խաչպար» ՍՊԸ-ն ՀՀ ՊՆ-ի կողմից տարբեր տեսակի ապրանքների ձեռք բերման նպատակով հայտարարված մրցույթներին մասնակցում է շուրջ 15 տարի, հաղթող է ճանաչվել մի շարք չափաբաժինների մասերով, եղել է բարեխիղճ մատակարար:

«Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից բողոքարկվող՝ ՀՀ Օրենսդրությամբ չնախատեսված գրանցման հավաստագիր ունենալու, այս պահանջը ՀՀ ՊՆ-ի մրցույթներում առաջին անգամ հայտնվել է 2018 թ. դեկտեմբերի 7-ին հայտարարված «Հ ՊՆ ՆՏԱԴ-ԷԱՃԱՊՁԲ-9/17» ծածկագրով էլեկտրոնային աճուրդի Հրավերի բոլոր չափաբաժիններում և 2018 թ. դեկտեմբերի 25-ին հայտարարված «ՀՀ ՊՆ ՆՏԱԴ-ԷԱՃԱՊՁԲ-9/34» ծածկագրով էլեկտրոնային աճուրդի Հրավերի թիվ 4-րդ, 5-րդ և 7-րդ չափաբաժինների տեխնիկական բնութագրերում, որոնք «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից՝ համապատասխանաբար, բողոքարկվել են 2018թ. դեկտեմբերի 12-ին և 2019թ. հունվարի 8-ին, իսկ 2019թ. հունվարի 11-ին և փետրվարի 2-ին կայացվել են «ԳԲԽ-ԷՍ-2018/124» և «ԳԲՔԱ-ԱՄ-2019/01» իրավապարտադիր որոշումները, որոնցով բավարարվել են «Խաչպար» ՍՊԸ-ի բողոքները և պարտավորեցվել են «ՀՀ ՊՆ ՆՏԱԴ-ԷԱՃԱՊՁԲ-9/17» և «ՀՀ ՊՆ ՆՏԱԴ-ԷԱՃԱՊՁԲ-9/34» ծածկագրերով էլեկտրոնային աճուրդի գնահատող հանձնաժողովներին՝ «ՀՀ ՊՆ ՆՏԱԴ-ԷԱՃԱՊՁԲ-9/17» ծածկագրով էլեկտրոնային աճուրդի մասով՝ ընդունելու ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին համապատասխան որոշում, իսկ «ՀՀ ՊՆ ՆՏԱԴ-ԷԱՃԱՊՁԲ-9/34» ծածկագրով էլեկտրոնային աճուրդի մասով՝ ընդունելու Հրավերի թիվ 4-րդ, 5-րդ և 7-րդ չափաբաժինների տեխնիկական բնութագրերը փոփոխելու վերաբերյալ համապատասխան որոշում, այն է՝ այնտեղից հեռացնել «Ապրանքները պետք է ունենան 1.Եվրամիության երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում

և/կամ ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (բացառություն են կազմում «Հ-ում արտադրված ապրանքները»)» պահանջները:

ՀՀ ՊՆ-ի կողմից չեն բողոքարկվել այս երկու իրավապարտադիր որոշումները, ինչը նշանակում է, որ ՀՀ ՊՆ-ն ընդունում է ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքները քննող անձերի այն իրավական հիմնավորումները, որ այդ բողոքարկվող պահանջները Հրավերի տեխնիկական բնութագրերում սահմանելով, ՀՀ ՊՆ-ն խախտել է ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետի և Օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջները:

ՀՀ ՊՆ-ն ընդամենը մի քանի ամիս է կատարել է այդ իրավապարտադիր որոշումների պահանջները, և մինչև 2020թ. օգոստոս ամիսը իր հայտարարած մրցույթների Հրավերներում չի սահմանել «ԳԲԽ-ԷՍ-2018/124» և «ԳԲՔԱ-ԱՄ-2019/01» իրավապարտադիր որոշումներով օրինախախտ համարված այդ պահանջը, սակայն արդեն 2020թ. օգոստոսի 12-ին հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-20-9/35» ծածկագրով գնանշման հարցման Հրավերում ՀՀ ՊՆ-ն նորից է սահմանել այդ բողոքարկված՝ ՀՀ Օրենսդրությամբ չնախատեսված գրանցման հավաստագիր ունենալու պահանջը, որը «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից բողոքարկվել է 2020 թ. օգոստոսի 12-ին, սակայն այս անգամ բողոքը մերժվել է 2020թ. օգոստոսի 27-ին կայացված «ԳԲՔԱ-ՆԳ-2020/78» որոշումով:

Այդ որոշումը «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից բողոքարկվել է ՀՀ Դատարան, գործն այժմ գտնվում է դատաքննության ընթացքում:

Հարգելի պարոն Գ. Ներսիսյան:

«Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից բողոքարկվող՝ ՀՀ Օրենսդրությամբ չնախատեսված գրանցման հավաստագիր ունենալու, այս պահանջը ՀՀ ՊՆ-ի մրցույթներում երրորդ անգամ հայտնվել է 2021 թ. հունիսի 7-ին հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/13» ծածկագրով գնանշման հարցման Հրավերում, որը 2021 թ. հունիսի 9-ին բողոքարկվել է «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից, 2021թ. հունիսի 25-ին կայացվել է «ԳԲՔԱ-ԼՕ-2021/46» իրավապարտադիր որոշումը, որով ամբողջությամբ բավարարվել է «Խաչպար» ՍՊԸ-ի բողոքը և պարտավորեցվել է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/13» ծածկագրով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովին՝ ընդունել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/13» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին համապատասխան որոշում:

ՀՀ ՊՆ-ի կողմից այս անգամ ևս չի բողոքարկվել այս իրավապարտադիր որոշումը,

ինչը նշանակում է, որ ՀՀ ՊՆ-ն ընդունում է ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքները քննող անձի այն իրավական հիմնավորումները, որ այդ բողոքարկվող պահանջը Հրավերի տեխնիկական բնութագրերում սահմանելը անհիմն է, ինչով ՀՀ ՊՆ-ն խախտել է ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 13-րդ հոդվածով և Կարգի 22-րդ կետով սահմանված պահանջները:

ՀՀ ՊՆ-ն ոչ միայն չի բողոքարկել «ԳԲՔԱ-ԼՕ-2021/46» իրավապարտադիր որոշումը, այլ անմիջապես կատարել է այն՝ շտապ կարգով չկայացած հայտարարելով «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/13» ծածկագրով գնանշման ընթացակարգը, իսկ այդ ընթացակարգի Հրավերով պահանջվող ապրանքները ձեռք բերելու նպատակով 2021թ. հուլիսի 22-ին հայտարարել է նոր՝ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/23» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը, որտեղ արդեն բացակայում էին «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից բողոքարկված՝ ՀՀ Օրենսդրությամբ չնախատեսված գրանցման հավաստագիր ունենալու, այդ պահանջը:

«Խաչպար» ՍՊԸ-ն մասնակցել է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/23» ծածկագրով մրցույթին՝ թվով 34 չափաբաժիններից թվով 13 չափաբաժինների մասերով, որոնցից 3-ում ճանաչվել է 1-ին տեղ զբաղեցրած և հաղթող մասնակից, «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կնքվել է ապրանքների մատակարարման թիվ «ԳՀԱՊՁԲ-21-9/23-4» պայմանագիրը՝ ընդհանուր 217 300 (երկու հարյուր տասնյոթ հազար երեք հարյուր) ՀՀ դրամ գումարի չափով, որն ամբողջությամբ կատարվել է «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից:

«ՀՀ ՊՆ-ն ընդունել, օգտագործել է «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից մատակարարված այդ ապրանքները և ամբողջությամբ վճարել է դրանց արժեքը, ինչը փաստում և հաստատում է այն իրողությունը, որ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից ՀՀ ՊՆ-ին մատակարարված ապրանքները, որոնք թեև չունեն ՀՀ ՊՆ-ի կողմից «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/23» ծածկագրով մրցույթի Հրավերով պահանջված՝ սակայն ՀՀ Օրենսդրությամբ չնախատեսված գրանցման հավաստագրերը, այնուամենայնիվ հանդիսանում են որակյալ ապրանքներ, որոնք ամբողջությամբ բավարարել են ՀՀ ՊՆ-ի կարիքները:

Վերոգրյալ փաստերը աներկբա կերպով հաստատում և ապացուցում են, որ ՀՀ ՊՆ-ի կողմից տարբեր ապրանքներ ձեռք բերելու նպատակով հայտարարված մրցույթների Հրավերներում սահմանված, սակայն ՀՀ Օրենսդրությամբ չնախատեսված գրանցման հավաստագրեր ունենալու պահանջը օրինախախտ է, որի սահմանումը՝ համաձայն ՀՀ ՊՆ-ի կողմից չբողոքարկված «ԳԲԽ-ԷՍ-2018/124», «ԳԲՔԱ-ԱՄ-2019/01» և «ԳԲՔԱ-ԼՕ-

2021/46» իրավապարտադիր որոշումների, որակվել է որպես ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ կետի, 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի, ինչպես նաև Կարգի 22-րդ կետի պահանջների խախտումներ:

ՀՀ ՊՆ-ի կողմից գնումների գործընթացը ՀՀ-ում կարգավորող իրավական ակտերի պահանջների խախտումներով սահմանված և ՀՀ Օրենսդրությամբ չնախատեսված գրանցման հավաստագրեր ունենալու այդ պահանջի սահմանման պատճառով անհիմն կերպով բարդացել է և անհնարին է դարձել ՀՀ ՊՆ-ի այդ մրցույթներին «Խաչպար» ՍՊԸ-ի հնարավոր մասնակցությունը, ՀՀ ՊՆ-ի կողմից այդ գնման գործընթացները կազմակերպվել են խտրական հիմունքներով, որի արդյունքում չեն ընդլայնվել հնարավոր մասնակիցների շրջանակները և չեն խրախուսվել նանց միջև մրցակցությունը, ՀՀ ՊՆ-ի կողմից այդ պահանջի սահմանման պատճառով հավասար պայմաններ չեն ապահովվել հնարավոր մասնակիցների, այդ թվում նաև՝ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի համար, ՀՀ ՊՆ-ի կողմից այդ պահանջի սահմանման պատճառով գնման գործընթացում չհիմնավորված խոչընդոտներ են առաջացել մրցակցության համար, այդ թվում նաև՝ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի համար, ինչի արդյունքում «Խաչպար» ՍՊԸ-ն չի կարողացել ՀՀ ՊՆ-ի կողմից այդ պահանջը ներառող մրցույթների մասերով իրականացնելու ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 7-րդ հոդվածի պահանջով սահմանված ցանկացած անձի՝ տվյալ դեպքում՝ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի, գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը:

«Ելնելով վերոգրյալներից՝ «Խաչպար» ՍՊԸ-ն պնդում է իր պահանջը, և խնդրում է Ձեզ՝ ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ Օրենքի թիվ 50 հոդվածի 7-րդ մասով՝

«Ընդունելու որոշում, որը կպարտավորեցնի ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովին՝ ընդունելու համապատասխան որոշում՝ <<<< ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10>> ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին»:

Ընկերության տնօրենը, պատշաճ ծանուցված լինելով բողոքի քննության նպատակով 26.01.2022թ. ժամը 09:35-ին հրավիրված նիստի վերաբերյալ, մասնակցել է նիստին և պնդել վերը շարադրված բողոքը:

Այնուհետև՝ 26.01.2022թ. ներկայացված բողոքի լրացմամբ Ընկերությունը հայտնել է հետևյալը.

«Ի լրումն-2 «ԳԲՔԱ-ՆԳ-2022/09» բողոքի և ի պատասխան ՀՀ ՊՆ տեղակալի 25.01.2022թ. թիվ ՊՆ/02/336-2022 գրությանը հայտնում եմ հետևյալը՝

Պատվիրատուի կողմից չի ներկայացվել գնումների գործընթացը ՀՀ-ում կարգավորող իրավական ակտերից որևէ մի փաստաթուղթ, որը կհիմնավորեր «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից բողոքարկվող այդ՝ «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլն): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:» պահանջի առկայությունը:

«ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման Հրավերով պահանջվող ապրանքների համար գրանցման հավաստագիր ունենալու պահանջ ՀՀ Օրենսդրությամբ նախատեսված և սահմանված չէ: Այդ մրցույթով պահանջվող ապրանքները ՀՀ տարածք ներմուծելու և ՀՀ տարածքում վաճառելու համար ՀՀ Օրենսդրությամբ և իրավական այլ ակտերով նման պահանջ սահմանված չէ, ինչպես նաև այդ ապրանքների գրանցման համար սահմանված նորմեր առայժմ գոյություն չունեն:

ՀՀ Օրենսդրությամբ չնախատեսված գրանցման հավաստագիր ունենալու այս պահանջը հակասում է ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերով սահմանված սկզբունքներին, քանի որ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի համար գնման գործընթացը կազմակերպում է խտրական հիմունքներով, ինչն արգելք է «Խաչպար» ՍՊԸ-ի մասնակցությանը տվյալ մրցույթին, ինչի արդյունքում՝ պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակը ընդայնվելու փոխարեն սեղվում է:

«ՀՀ Օրենսդրությամբ չնախատեսված գրանցման հավաստագիր ունենալու այս պահանջը հակասում է ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետի սահմանումներին, քանի որ անհիմն կերպով բարդացնում է «Խաչպար» ՍՊԸ-ի հնարավոր մասնակցությունը տվյալ գնման գործընթացին, ինչի արդյունքում սահմանափակվում է մրցակցությունը:

ՀՀ Օրենսդրությամբ չնախատեսված գրանցման հավաստագիր ունենալու այս պահանջը հակասում է ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերի սահմանումներին, քանի որ մրցակցության հավասար պայմաններ չի ապահովում «Խաչպար» ՍՊԸ-ի համար, հանգեցնում է գնման գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը «Խաչպար» ՍՊԸ-ի համար:

ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերի, 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետի և 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերի սահմանումների խախտումներով Հրավերում ներառված՝ ՀՀ Օրենսդրությամբ չնախատեսված գրանցման հավաստագիր ունենալու, այս պահանջը արգելք է հանդիսանում «Խաչպար» ՍՊԸ-ի համար՝ իրականացնելու ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ի մասի պահանջով սահմանված ցանկացած անձի՝ տվյալ դեպքում՝ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի, գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը»:

Այնուհետև՝ 07.02.2022թ. ներկայացված բողոքի լրացմամբ Ընկերությունը հայտնել է հետևյալը.

«Ի լրումն-3 «ԳԲՔԱ-ՆԳ-2022/09» բողոքի և ի պատասխան ՀՀ ՊՆ տեղակալի գրությանը հայտնում եմ հետևյալը՝

1) Տեղեկացնում եմ Ձեզ, որ այս բողոքով քննվող «ՀՀ ՊՆ ՆՏԱԴ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով մրցույթում, ինչպես նաև «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից բողոքարկված և ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքները քննող անձանց վարույթներում գտնվող բողոքներով քննվող «ՀՀ ՊՆ ՆՏԱԴ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/7», «ՀՀ ՊՆ ՆՏԱԴ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/8», «ՀՀ ՊՆ ՆՏԱԴ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/9», «ՀՀ ՊՆ ՆՏԱԴ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/11», «ՀՀ ՊՆ ՆՏԱԴ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/12» և «ՀՀ ՊՆ ՆՏԱԴ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/13» ծածկագրով մրցույթները հայտարարվել են միևնույն՝ Լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների ձեռքբերման նպատակով, որի պատճառով փաստացի միևնույնն են ինչպես <<Խաչպար>> ՍՊԸ-ի բողոքների հիմնավորումները, պահանջները, ՀՀ ՊՆ-ի կողմից ներկայացված դիրքորոշումները, այնպես էլ այդ բողոքների քննությունների նիստերում Բողոքաբերի և Պատվիրատուի ներկայացված փաստարկները, որոնք միմյանցից տարբերվում են միայն այդ մրցույթների և դրանց բողոքների ծածկագրերի փոփոխությամբ, և որոնք վերաբերվում են ինչպես քննվող կոնկրետ բողոքին, այնպես էլ մնացած բոլոր՝ «ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/07» , «ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/08» , «ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/09» , «ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/10», «ԳԲՔԱ-ՆԳ-2022/12» և «ԳԲՔԱ-ՆԳ-2022/13» ծածկագրերով բողոքներին:

2) Տեղեկացնում եմ Ձեզ, որ «Խաչպար» ՍՊԸ-ն օգտվելով բողոքի քննության ընթացքում իր բողոքի հիմնավորումների և պահանջների մեջ փոփոխություններ, լրացումներ ու պակասեցումներ կատարելու իրավունքից, փոփոխության է ենթարկում բողոքի հիմնավորման համար ներկայացված իր հիմնավորումներից մի քանիսը, և

խնդրում է Ձեզ՝ բողոքի քննության ընթացքում չանդրադառնալ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված բողոքում արված այն հղումներին, որոնք վերաբերվում են Պատվիրատուի կողմից «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերով 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետով և 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված սկզբունքների և սահմանումների խախտումներին:

3) Տեղեկացնում եմ Ձեզ, որ «Խաչպար» ՍՊԸ-ն օգտվելով բողոքի քննության ընթացքում իր բողոքի հիմնավորումների և պահանջների մեջ փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու իրավունքից, խնդրում է Ձեզ՝ բողոքի քննության համար որպես հիմնավորումներ ընդունել Պատվիրատուի կողմից գնումների գործընթացները ՀՀ-ում կարգավորող հետևյալ իրավական ակտերով սահմանված պահանջների խախտումները՝

ա) Համաձայն ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերի՝

2. Գնման առարկայի բնութագրերը՝

1) պետք է մրցակցության հավասար պայմաններ ապահովեն հնարավոր մասնակիցների համար.

2) չպետք է հանգեցնեն գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը.

բ) Համաձայն ՀՀ Կառավարության 04 մայիսի 2017թ. թիվ 526-Ն որոմամբ հաստատված Կարգի 22-րդ կետի՝

22. Գնման առարկայի բնութագրերը սահմանելիս պետք է հաշվի առնել, որ դրանց պետք է բավարարեն մեկից ավելի հնարավոր մասնակիցներ և արտադրողներ՝ բացառությամբ գնումը սույն կարգի 23-րդ կետի 4-րդ ենթակետով նախատեսված հիմքով կատարելու դեպքերի:

4) Լրացուցիչ տեղեկացնում եմ Ձեզ, որ 2022թ. փետրվարի 2-ին կայացած «ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/08» բողոքի քննության ընթացքում «Խաչպար» ՍՊԸ-ի տնօրենի կողմից հարց տրվեց ՀՀ ՊՆ-ի ներկայացուցիչներին, թե նրանք ինչով կբացատրեն բողոքարկվող «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլն): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները» պահանջի առկայությունը 2021թ. հունիսի 7-ի ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/13» ծածկագրով գնանշման Հրավերում (ի լրումն-3՝ կից փ/թ թիվ 1, էջեր՝ 1-2, արված նշումները), որ մասին ՀՀ ՊՆ-ի

կողմից «ԳԲՔԱ-ԼՕ-2021/46» բողոքը քննող անձին ներկայացված դիրքորոշման մեջ այն որակվել է որպես «տեխնիկական վրիպակի արդյունք» (ի լրումն-3՝ կից փ/թ թիվ 2, արված նշումները):

ՀՀ ՊՆ-ի ներկայացուցիչը պատասխանելով այդ հարցին, բառացիորեն ասեց հետևյալը (մեջբերում տեսաձայնագրությունից)՝ «...Նման՝ այդ ապրանքատեսակների համար նման պահանջ մենք չէինք նախատեսել կիրառել, որ վրիպակի արդյունքում է ներառվել հրավերի տեքստում նկատելուց հետո, քանի որ բողոքարկված էր, չկարողացանք հրավերը փոփոխության ենթարկել. տվյալ պահանջը մենք չենք ուզում, և ինքը թյուրիմացաբար է ներառվել հրավերում», որի պատճառով էլ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/13» ծածկագրով հրավերը ՀՀ ՊՆ-ի կողմից հայտարարվել է չկայացած (ի լրումն-3՝ կից փ/թ թիվ 3, արված նշումները), իսկ այդ ծածկագրով պահանջվող ապրանքների ձեռքբերման նպատակով 2021թ. հուլիսի 22-ին հայտարարվել է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/23» ծածկագրով գնանշման Հրավերը, որտեղ արդեն առկա չի եղել «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից բողոքարկված այդ պահանջը (ի լրումն-3՝ կից փ/թ թիվ 4, էջեր՝ 1-2, արված նշումները):

«Խաչպար» ՍՊԸ-ի տնօրենը հայտարարեց, որ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/23» ծածկագրով մրցույթով պահանջվող ապրանքատեսակների մի մասը պահանջվել են նաև 2020թ. օգոստոսի 12-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-20-9/35» ծածկագրով գնանշման Հրավերում, որտեղ սակայն առկա է եղել այդ միևնույն՝ բողոքարկվող պահանջը (ի լրումն-3՝ կից փ/թ թիվ 5, էջեր՝ 1-2, արված նշումները), իսկ այդ Հրավերի «ԳԲՔԱ-ՆԳ-2020/78» բողոքարկմանը ՀՀ ՊՆ-ի կողմից ներկայացված դիրքորոշումով, ինչպես նաև ՊՆ-ի ներկայացուցիչ Վահանյանի փաստարկներով՝ ամեն կերպ արդարացվում և հիմնավորվում էր բողոքարկվող պահանջի կենսական անհրաժեշտությունը Հրավերի բոլոր ապրանքների համար, ինչն էլ հիմք հանդիսացավ բողոքի մերժման համար (ի լրումն-3՝ կից փ/թ թիվ 6, էջեր՝ 1-4):

5) Լրացուցիչ տեղեկացնում եմ Ձեզ, որ 2022թ. փետրվարի 3-ին կայացած «ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/10» բողոքի քննության ընթացքում ՀՀ ՊՆ-ի ներկայացուցիչ Վ. Վահանյանի կողմից արվեցին հետևյալ հայտարարությունները՝

ա) (մեջբերում տեսաձայնագրությունից)՝ «...պարոն Բալասանյանը միշտ ներկրել է ախտահանիչ նյութեր և որոշ բժշկական պարագաներ. մինչ այսօր, մինչ էս վերջին

դեպքերը էս դրույքի դեպքում, երբևիցե չի ներկայացրել հայտ լաբորատոր ազդանյութերի մատակարարման»:

Այս հայտարարությունը ոչ մի կապ չունի մեր բողոքի հետ, հակաիրավական է, ուստի կարող ենք չանդրադառնալ դրան, սակայն պատասխանում եմ, որ պարոն Բալասանյանը ներկրել և ներկրում է շատ ավելի շատ նյութեր և բժշկական պարագաներ, քան թե ենթադրում է պարոն Վահանյանը, իսկ լաբորատոր ազդանյութերի մրցույթներին նախորդ տարիներին չի մասնակցել՝ ցանկություն չունենալու պատճառով, այս տարի մասնակցելու համար ունեցել է ցանկություն, սակայն մեր կողմից բողոքարկվող այս հակաօրինական պահանջը արգելք է հանդիսանում և հնարավորություն չի ընձեռնում «Խաչպար» ՍՊԸ-ին՝ մասնակցելու լաբորատոր ազդանյութերի ձեռքբերման նպատակով հայտարարված մրցույթներին:

բ) (մեջբերում տեսաձայնագրությունից)՝ «ըստ իմ ունեցած տեղեկությունների, «Խաչպար» ՍՊԸ-ն չի հանդիսանում լաբորատոր այս մեր մրցույթի առարկա հանդիսացող լաբորատոր ազդանյութերի ներկրող, Այս հայտարարությունը ևս ոչ մի կապ չունի մեր բողոքի հետ, հակաիրավական է, ուստի կարող ենք չանդրադառնալ դրան, սակայն պատասխանում եմ, որ պարոն Վահանյանի ունեցած տեղեկությունները սխալ են, որ «Խաչպար» ՍՊԸ-ն իբրև թե չի հանդիսանում է նաև լաբորատոր ազդանյութերի ներկրող, որի ապացուցման համար թեև իրավունք ունեմ ոչինչ էլ չներկայացնելու, սակայն մերկախոս չհամարվելու համար ներկայացնում եմ 25.09.2021թ. Արևմտյան Մաքսատուն-Վարչության կողմից տրված թիվ 05100011/250921/0033255 Ապրանքների հայտարարագիրը (ի լրումն-3, կից փ/թ թիվ 7, արված նշումները), որը փաստում և հաստատում է, որ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից ՀՀ տարածք է ներմուծվել Սինգապուրի PERKINELMER SINGAPORE PTE LTD ֆիրմայի արտադրության «Ախտորոշիչ կամ լաբորատոր ազդանյութեր տակդիրով, պատրաստի ախտորոշիչ կամ լաբորատոր ազդանյութեր տակդիրով կամ առանց տակդիրի՝ բացի 3002 կամ 3006 ապրանքային նդիրքում նշված ապրանքներից, հավաստագրված չափանմուշային նյութեր, ԼԱԲՈՐԱՏՈՐ ԱԽՏՈՐՈՇԻՉ ՆՅՈՒԹ (SARS-COV-2 ՏԵՍ ԼՐԱՑ) լաբորատոր ազդանյութերը:

գ) (մեջբերում տեսաձայնագրությունից)՝«... Ցուցաբերում են իրավունքի չարաշահում, ինչը, ինչը իրենց իրավունքի չարաշահումը տեղի է ունենում իրենց իրավունքի սուբյեկտիվ իրացման ընթացքում, դա արգելվում աս, իրավունքի չարաշահումը արգելված աս քաղաքացիական օրենսգրքի 12-րդ հոդվածով...» հայտարարությունը ևս ոչ մի կապ չունի

մեր բողոքի հետ, հակաիրավական է, ուստի կարող ենք չանդրադառնալ դրան, սակայն պատասխանում եմ, որ պարոն Վահանյանի նախորդ և այս հայտարարությունները մենք համարում ենք որպես պարոն Վահանյանի կողմից հրապարակայնորեն արտահայտված վիրավորանք և զրպարտություն՝ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի տնօրեն Սմբատ Բալասանյանի պատվի, արժանապատվության և գործարար համբավի նկատմամբ, և պահանջում ենք, որպեսզի պարոն Վահանյանը հերքի իր արած հայտարարությունները, և ներողություն խնդրի Սմբատ Բալասանյանից, այլապես՝ ղեկավարվելով ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգրքի» թիվ 19-րդ հոդվածով, կնախաձեռնենք համապատասխան իրավական գործընթաց:

դ) (մեջբերում տեսաձայնագրությունից)՝«... իրենց սուբյեկտիվ իրավունքի պահպանման համար կատարած այս իրավունքի պահպանումը իրավունքի չարաշահմամբ իրականացվելու դեպքում, արդյունքում կաթվածահար է արվում, նպատակ ա դրվել կաթվածահար անել ռազմաբժշկական վարչության գործունեությունը, առաջացրել է շուրջ 100000 ավել մեր շահառուների իրավունքների ոտնահարում...» հայտարարությունը ևս ոչ մի կապ չունի մեր բողոքի հետ, հակաիրավական է, ուստի կարող ենք չանդրադառնալ դրան, սակայն ՀՀ ՊՆ-ի ՌԲՎ շուրջ 100 000-ից ավել շահառուների նկատմամբ ունեցած հարգանքից ելնելով՝ տեղեկացնում եմ, որ նախորդ տարիներին ՀՀ ՊՆ-ի կողմից ախտահանիչ նյութերի ձեռքբերման համար հայտարարված մրցույթների ապրանքների տեխնիկական բնութագրերի երկարամյա բողոքարկումներից հետո այնտեղից միայն 1 ապրանքատեսակի մասով հեռացվեցին մի քանի պահանջներ՝ այդ թվում նաև «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից այսօր բողոքարկվող համանման հակաօրինական պահանջը, ինչի արդյունքում՝ միայն այդ 1 ապրանքատեսակի մասով, որը հանդիսանում է հաբերի տեսքով դյուրալուծ քլոր պարունակող ապրանքը, մինչև 2019թ. այդ ապրանքի 400 000 /չորս հարյուր հազար/ հատի հաբի համար ՀՀ ՊՆ-ն հաղթող ճանաչված «Ինտերմեդ Գրուպ» ՍՊԸ-ին վճարել է 30 576 000 /երեսուն միլիոն հինգ հարյուր յոթանասունվեց հազար/ ՀՀ դրամ (ի լրումն-3, կից փ/թ թիվ 8, արված նշումները), իսկ 2019թ. այդ նույն ապրանքի 400 000 /չորս հարյուր հազար/ հատի հաբի համար ՀՀ ՊՆ-ն հաղթող ճանաչված «Խաչպար» ՍՊԸ-ին վճարել է ընդամենը 2 520 000/երկու միլիոն հինգ հարյուր քսան հազար/ ՀՀ դրամ (ի լրումն-3, կից փ/թ թիվ 9, արված նշումները), այսինքն՝ ՀՀ ՀՀ ՊՆ-ի ՌԲՎ շուրջ 100000-ից ավել շահառուների

համար ֆինանսական տնտեսումը կազմել է 28 056 000 /քսանութ միլիոն հիսունվեց հազար/ ՀՀ դրամ՝ միայն այդ մեկ ապրանքի մասով:

ՀՀ ՊՆ-ի ՌԲՎ շուրջ 100 000-ից ավել շահառուներին տրամադրում են ՀՀ ՊՆ-ի տարբեր մրցույթների մասին տեղեկատվություններ, որոնց վերլուծությունից իրենց համար պարզ կլինի թե ով կամ ովքեր են կաթվածահար անում ՀՀ ՊՆ-ի ՌԲՎ-ի աշխատանքները, և թե ով կամ ովքեր են ոտնահարում ՌԲՎ շուրջ 100 000-ից ավել շահառուների իրավունքները՝

- ՀՀ ՊՆ-ի համար խիստ անհրաժեշտ և կենսական կարևորագույն ապրանք հանդիսացող «Նշտարի սայր տարբեր չափսերի» անվանումով ապրանքից 11000 հատի ձեռքբերման համար հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-20-9/35» ծածկագրով մրցույթը ամփոփվել է 2020թ. սեպտեմբերի 1-ին, արձանագրվել է, որ մրցույթի 12 մասնակիցներից և ոչ մեկը այդ ապրանքի մասով թիվ 6-րդ չափաբաժնի համար գնային առաջարկ չի ներկայացրել (ի լրումն-3, կից փ/թ թիվ 10, արված նշումները), սակայն դրանից հետո հրատապ նոր մրցույթ չի հայտարարվել մինչև 2020թ. պատերազմի սկիզբը՝ սեպտեմբերի 27-ը: Այդ «Նշտարի սայր տարբեր չափսերի» անվանումով ապրանքից 192000 հատ ՀՀ ՊՆ-ին և Արցախի Բանակին նվիրատվության կարգով տրամադրվել է «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից պատերազմը սկսվելու օրվանից՝ սեպտեմբերի 27-ից սկսած:

- ՀՀ ՊՆ-ի համար անհրաժեշտ և կենսական կարևորագույն ապրանք հանդիսացող ախտահանիչ նյութերի, այդ թվում նաև՝ «Վիրահատական դաշտի (մաշկի) ախտահանման հեղուկ» անվանումով ապրանքից 180 լիտրի ձեռքբերման համար 2021թ. հոկտեմբերի 4-ին հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/41» ծածկագրով մրցույթի գնման ընթացակարգը չկայացած է հայտարարվել (ի լրումն-3, կից փ/թ թիվ 11, էջեր՝ 1-2, արված նշումները), սակայն մինչ օրս այդ «Վիրահատական դաշտի (մաշկի) ախտահանման հեղուկ» ապրանքի ձեռքբերման համար նոր մրցույթ չի հայտարարվել:

- 2022թ. հունվարին ՀՀ ՊՆ-ի կարիքների համար «լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների» ձեռքբերման նպատակով հայտարարված թվով 5 տարբեր ծածկագրերով մրցույթներից մեկում ընդհանրապես մասնակից չի եղել, իսկ այդ մրցույթների Հրավերներով պահանջված՝ ընդհանուր թվով 310 անվանումով ապրանքների չափաբաժինների մասերով, գնային առաջարկներ ընդհանրապես չեն եղել թվով 123 չափաբաժինների մասերով (39,7 %), միայն մեկական առաջարկներ եղել են թվով 186

չափաբաժինների մասերով (60 %), իսկ 2 և ավելի առաջակներկ եղել է ընդամենը միայն 1 չափաբաժնի մասով (0,3 %) (ի լրումն-3, կից փ/թ թիվ 12, արված նշումները):

«Խաչպար» ՍՊԸ-ն չի մասնակցել 2022թ. այդ մրցույթներին, քանի որ այդ մրցույթների Հրավերների «Տեխնիկական բնութագիր» Հավելված 1-ով Պատվիրատուի կողմից սահմանված «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլն): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:» պահանջը վերաբերվում է Հրավերով պահանջվող բոլոր ապրանքների գնման բնութագրերին, այն դեպքում, երբ ապրանքները ՀՀ տարածք ներմուծելու և ՀՀ տարածքում դրանց վաճառքը իրականացնելու համար ՀՀ Օրենսդրությամբ և իրավական այլ ակտերով նման պահանջ սահմանված չէ, ինչպես նաև այդ ապրանքների գրանցման համար սահմանված նորմեր առայժմ դեռևս գոյություն չունեն: Պատվիրատուի կողմից «ԳԲՔԱ-ՆԳ-2022/09» բողոքը քննող անձին այդպես էլ չի ներկայացվել գնումների գործընթացը ՀՀ-ում կարգավորող իրավական ակտերից որևէիցե մի փաստաթուղթ, որը կհիմնավորեր «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից բողոքարկվող այդ պահանջի սահմանումը Հրավերի Հավելված 1-ում:

Բողոքարկվող պահանջը այդ մրցույթներին «Խաչպար» ՍՊԸ-ի հնարավոր մասնակցության համար հավասար պայմաններ չի ապահովում, հանգեցնում է այդ գնումների գործընթացներում «Խաչպար» ՍՊԸ-ի համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը, քանի որ նման ձևով գնման առարկաների բնութագրերը սահմանելիս հաշվի չեն առնվել, որ դրանք չեն բավարարի բազմաթիվ երկրների բոլոր այն հնարավոր արտադրողներին և նրանց արտադրանքը ՀՀ տարածք ներմուծող և այդ մրցույթների հնարավոր մասնակիցը համարվող «Խաչպար» ՍՊԸ-ին՝ որն այդ մրցույթներին կարող է առաջարկել ՀՀ Օրենսդրությամբ և իրավական այլ ակտերով չսահմանված և չպահանջվող այդ գրանցման հավաստագրերը չունեցող այդ ապրանքատեսակները:

Ելնելով վերոգրյալներից՝ «Խաչպար» ՍՊԸ-ն պնդում է իր պահանջը, և խնդրում է Ձեզ՝ ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ Օրենքի թիվ 50 հոդվածի 7-րդ մասով՝

Ընդունելու որոշում, որը կպարտավորեցնի ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովին՝ ընդունելու համապատասխան որոշում՝ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին»:

2.«Վերիտաս» ՍՊԸ-ի կողմից համանման բողոքով ներկայացված փաստերը, հիմնավորումները և պահանջը.

«Վերիտաս» ՍՊԸ-ն 24.01.2022թ. ներկայացված համանման բողոքով հայտնել է հետևյալը.

«. Վեճի առարկան

1.1 «ՀՀ պաշտպանության նախարարություն»-ը լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների գնման նպատակով 2022թ. հունվարի 17-ին հրապարակել է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ:

«Ծանոթություն» բաժնում Պատվիրատուի կողմից մասնավորապես դրվել են հետևյալ պահանջները

- Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները,

- արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի՝) կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր:

Վերոնշյալ պահանջներից առաջինը սահմանափակում է մի շարք արտադրողների, կազմակերպությունների մասնակցությունը տվյալ ընթացակարգին, քանի որ օրինակ Շվեյցարիայում, Հարավային Կորեայում կամ Կանադայում գրանցված ապրանքներ ունեցող ոչ մի ընկերություն չի կարող մասնակցել տվյալ ընթացակարգին զուտ Պատվիրատուի կողմից կամայական չափանիշներով երկրները ֆիլտրելու անհիմն պահանջի հետևանքով:

Վերոնշյալ պահանջներից երկրորդը հանդիսանում է անհիմն և անիրագործելի: Որևէ ընկերություն, որևէ մատակարար չի կարող ներկայացնել արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի՝) կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության հավաստագիր:

2. Բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը

2.1 «Ծանոթություն» բաժնում Պատվիրատուի կողմից սահմանված «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում

ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները» պահանջը խտրական է և ոչ իրավաչափ, քանի որ խախտվում է գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքը:

Գնումների մասին ՀՀ օրենքի Հոդված 3-ի 2 կետի 3) ենթակետում գրված է «2. Գնումների գործընթացը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա. 3) ցանկացած անձի համար, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարություն»:

Նույն օրենքի Հոդված 7-ի 1 կետում գրված է «Հոդված 7. Գնումներին մասնակցելու հավասարությունը.

1. Ցանկացած անձ, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, ունի գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք:

Փաստացի, մի շարք բարձր վարկանիշ ունեցող երկրներում գրանցված ապրանքների արտադրողներ, ՀՀ-ում դրանց ներկայացուցիչ հանդիսացող կազմակերպություններ ի սկզբանե զրկված են այս ընթացակարգին մասնակցելու իրավունքից: Անհասկանալի է, թե պատվիրատուն որ նորմատիվ ակտով է առաջնորդվել և սահմանել ֆիլտր, այսպես կոչված ընդունելի երկրների ցանկ:

Ստացվում է, որ ցանկացած պատվիրատու այսուհետ կարող է ինքնուրույն, կամայական կերպով որոշել, որ օրինակ իր կարիքների բավարարման համար գնվելիք ապրանքները պետք է գրանցված լինեն հենց Գերմանիայում, մեկ ուրիշ պատվիրատու էլ կցանկանա, որ իրեն մատակարարվելիք ապրանքները գրանցված լինեն Աֆրիկայում և այսպես շարունակ: Անթույլատրելի է սահմանափակել կազմակերպությունների մասնակցությունը ըստ դրանց կողմից ներկայացվող ապրանքների գրանցման երկրի:

2.2 «Ծանոթություն» բաժնում Պատվիրատուի կողմից սահմանված "արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)" կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր" պահանջը իրավաչափ չէ, քանի որ այն անիրագործելի է, մասնավորապես որևէ ընկերություն չի կարող ներկայացնել այդպիսի փաստաթուղթ: Տրամաբանական հարց է ծագում, թե այդ դեպքում պատվիրատուն ինչպես է իրականացնելու ապրանքների ընդունումը: Պատասխանը հետևյալն է, իր համար ցանկալի մատակարարներից

ապրանքը ընդունում է առանց խոչընդոտի, իսկ իր համար անցանկալի մատակարարներին ստիպում է ներկայացնել գոյություն չունեցող փաստաթուղթ:

Մեր ընկերությունը պնդում է, որ որևէ ընկերություն չի կարող ներկայացնել արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության հավաստագիր:

3. Բողոքի պահանջը

1. Պարտավորեցնել պատվիրատուին չկայացած հայտարարել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման ընթացակարգը»:

Այնուհետև՝ 26.01.2022թ. ներկայացված բողոքի լրացմամբ «Վերիտաս» ՍՊԸ-ն հայտնել է հետևյալը.

«Ի լրումն Վերիտաս ՍՊԸ կողմից ներկայացված բողոքի, հայտնում եմ հետևյալը.

«ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության հետ ՀՀ կողմից ստորագրված Հ Ա Մ Ա Ձ Ա Յ Ն Ա Գ Ր Ի առաջին էջի երրորդ պարբերությունում գրված է, մեջբերում եմ

«ընդունելով, որ պետական գնումներին առնչվող օրենքները, կանոնակարգերը, ընթացակարգերը և գործելակերպերը չպետք է մշակվեն, ընդունվեն կամ կիրառվեն օտարերկրյա կամ տեղական արտադրանքների ու ծառայությունների և օտարերկրյա կամ տեղական մատակարարների նկատմամբ այնպես, որ տեղական արտադրանքներին կամ ծառայություններին կամ տեղական մատակարարներին պաշտպանություն տրվի, և դրանք չպետք է խտրականություն դնեն օտարերկրյա արտադրանքների և ծառայությունների կամ օտարերկրյա մատակարարների միջև,» մեջբերման ավարտ:

Փաստացի պատվիրատուն խտրականություն է դրսևորում օտարերկրյա մատակարարների միջև, քանի որ այդ ընթացակարգին կարող են մասնակցել միայն այն երկրներում գրանցված ապրանքների արտադրողները, որոնք նշել է պատվիրատուն , դրանք են ԵԱՏՄ երկրները, ԱՄՆ և Ճապոնիան:

«ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության հետ ՀՀ կողմից ստորագրված Հ Ա Մ Ա Ձ Ա Յ Ն Ա Գ Ր Ի Հոդված VI Տեխնիկական բնութագրեր (մասնագրեր) առաջին կետի համաձայն, մեջբերում եմ.

«1. Գնվելիք արտադրանքի և ծառայությունների բնութագրերը, ինչպիսիք են որակը, արտադրողականությունը, անվտանգությունն ու չափերը, խորհրդանիշները, տերմինաբանությունը, փաթեթավորումը, գունավորումը և պիտակավորումը, կամ դրանց

արտադրության մեթոդներն ու գործընթացները և համապատասխանության գնահատման ընթացակարգերին առնչվող պահանջները սահմանող տեխնիկական մասնագրերը, որոնք սահմանվում են գնող սուբյեկտների կողմից, չպետք է մշակվեն, ընդունվեն կամ կիրառվեն՝ նպատակ հետապնդելով ստեղծել կամ արդյունքում հանգեցնել միջազգային առևտրի համար անհարկի խոչընդոտների» մեջբերման ավարտ:

Տվյալ դեպքում միջազգային առևտրի համար անհարկի խոչընդոտներ են ստեղծվում այն երկրներում գրանցված ապրանքների համար, որոնք չեն մտնում պատվիրատուի նախընտրած երկրների ցանկի մեջ, քանի որ պատվիրատուի նշած երկրներից կամ միություններից դուրս գտնվող երկրներում գրանցված ապրանքների արտադրողները չեն կարող մասնակցել տվյալ ընթացակարգին:

Միջազգային առևտրի համար անհարկի խոչընդոտների բացառումը նշանակում է, որ պատվիրատուն իրավունք չունի սահմանելու ֆիլտր ըստ երկրների, այսինքն իրավունք չունի տալ նախապատվություն ինչ որ երկրի կամ միությունների, փաստացի դրանով բարենպաստ դիրք ապահովելով այդ երկրներում գրանցված ապրանքների համար:

Նույն հոդվածի երրորդ կետի համաձայն, մեջբերում եմ.

«3. Որոշակի ապրանքանիշի կամ առևտրային անվան, արտոնագրի, նախագծի կամ տեսակի, կոնկրետ ծագման, արտադրողի կամ մատակարարի վերաբերյալ պահանջ կամ հղում չի ներկայացվում՝ բացառությամբ, եթե չկա գնումների պահանջները ներկայացնելու բավականաչափ հստակ կամ դյուրըմբռնելի այլ ձև՝ պայմանով, որ մրցառքի փաստաթղթերում նշված լինեն «կամ համարժեք» բառերը:» մեջբերման ավարտ:

Տվյալ դեպքում պատվիրատուն ունի հնարավորություն բավականաչափ հստակ և ըմբռնելի կերպով նկարագրել իր կարիքների համար անհրաժեշտ ապրանքների բնութագրերը, սակայն ինչպես տեսնում ենք, պատվիրատուն դրա փոխարեն որոշել է իր հայեցողությամբ կատարել ապրանքների գտում ըստ դրանց գրանցման երկրի: Պատվիրատուն այս ամենը պատճառաբանում է որակյալ ապրանքներ ձեռք բերելու ցանկությամբ: Մենք էլ ենք կողմ, որպեսզի պատվիրատուն ձեռք բերի որակյալ ապրանքներ: Դա տրամաբանական և արդարացված պահանջ է, արդարացված նպատակ է, սակայն այդ նպատակին հասնելու համար պատվիրատուն ընտրել է սխալ գործիք, քանի որ որակյալ ապրանքներ գնելու համար պետք է գրագետ և մանրակրկիտ կազմել տվյալ ապրանքի տեխնիկական բնութագիր, այլ ոչ թե կատարել երկրների ֆիլտրում ըստ սեփական նախասիրությունների:

Հաջորդ պահանջը, որը մեր կողմից բողոքարկվել էր, հետևյալն է

«Արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիրը:»:

Փաստացի, պատվիրատուն մի կողմից պահանջում է արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության հավաստագիր, սակայն մյուս կողմից պարզ է դառնում, որ այդ պահանջն անիրագործելի է որևէ ընկերության համար:

Այժմ մանրակրկիտ կհիմնավորենք, թե ինչու է այդ պահանջը անիրագործելի և ինչպիսի ճնշող գործիք է հանդիսանում պատվիրատուի ձեռքում այդ կետը, մասնավորապես իր համար անցանկալի ընկերությունների կողմից մատակարարվելիք ապրանքների ընդունումը իր հայեցողությամբ մերժելու համար:

Հարկ է նշել, որ ապրանքն արտադրողը կամ վերջինիս ներկայացուցիչը իրավասու չեն տրամադրել համապատասխանության սերտիֆիկատ, քանի որ արտադրանքի համապատասխանության հավաստման համար արտադրողի կողմից տրվող փաստաթղթի անվանումը հայտարարագիր է: Որպես փաստարկ ցանկանում ենք մեջբերել ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքի Հոդված 2-ի 1 մասի 15 կետը, որտեղ հստակ գրված է, թե ինչպես է կոչվում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչի կողմից տրված փաստաթուղթը:

Մեջբերում.«15) համապատասխանության հայտարարագիր՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով գրանցված փաստաթուղթ, որով արտադրողը (արտադրողի լիազոր ներկայացուցիչը, դիստրիբյուտորը) հավաստում (փաստում) է արտադրանքի համապատասխանությունը տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներին.».

Վերոնշյալից պարզ է դառնում, որ ապրանքի համապատասխանությունը փաստելու համար արտադրողի (արտադրողի լիազոր ներկայացուցչի, դիստրիբյուտորի) կողմից տրված փաստաթուղթը կոչվում է ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳԻՐ, այլ ոչ թե սերտիֆիկատ

Այժմ ընթերցենք ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքի Հոդված 2-ի 1 մասի 16 կետը:

Մեջբերում. «16) համապատասխանության սերտիֆիկատ՝ համապատասխանության գնահատման մարմնի կողմից տրված փաստաթուղթ, որը հավաստում է (փաստում է)

արտադրանքի, անձանց և կառավարման համակարգերի համապատասխանությունը տեխնիկական կանոնակարգի և (կամ) ստանդարտացման նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջներին» մեջբերման ավարտ:

Ինչպես տեսնում ենք համապատասխանության սերտիֆիկատը տրվում է ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ կողմից, այլ ոչ թե արտադրողի կամ նրա ներկայացուցչի: Կից ներկայացված են համապատասխանության սերտիֆիկատների մի քանի նմուշներ, որոնց հետ ծանոթանալով կտեսնեք, որ այդ սերտիֆիկատների տրամադրողը արտադրողը չէ և չի էլ կարող լինել:

Համապատասխանության հավաստագիրը դա նույն сертификат соответствия-ն է, իսկ անգլերենում Certificate of Conformity: Դրանց թվով չորս նմուշներին կարող եք ծանոթանալ կից ներկայացված ֆայլերում: Այդ փաստաթղթերը ուսումնասիրելով կհամոզվեք, որ դրանք տրված են ոչ թե արտադրողի կողմից, ինչպես պահանջում է պատվիրատուն, այլ տրված են հավաստագրող մարմնի կողմից:

Հարգելի պարոն Ներսիսյան, եթե պատվիրատուն գտնում է, որ այդպիսի փաստաթուղթ գոյություն ունի, ապա խնդրում եմ Ձեր միջնորդությունը պատվիրատուին, ներկայացնելու այդպիսի փաստաթուղթ, մասնավորապես այնպիս փաստաթուղթ, որը տրված կլինի արտադրողի կողմից և կունենա համապատասխանության հավաստագիր անվանումը:

Այժմ ներկայացնենք, թե ինչպես կարող է պատվիրատուն օգտագործել վերոգրյալ հակասությունը՝ ցուցաբերելով խտրական մոտեցում տարբեր ընկերությունների նկատմամբ:

Տարբերակ 1:

Եթե ինչ-որ մատակարար որոշի ներկայացնել համապատասխանության սերտիֆիկատ, ապա պատվիրատուն իսկույն կպնդի, որ տեխնիկական բնութագրով պահանջվում է ներկայացնել արտադրողի կողմից տրված սերտիֆիկատ, այլ ոչ թե հավաստագրող մարմնի կողմից տրված: Մենք արդեն վերևում ապացուցել ենք, որ սերտիֆիկատը տրվում է ոչ թե արտադրողի կողմից, այլ հավաստագրող մարմնի: Ահա և պատվիրատուն ստացավ այդ մատակարարի ապրանքի ընդունումը մերժելու հիմնավորում: Սա նշանակում է, որ պատվիրատուն կամայական կերպով կարող է իր համար անցանկալի մատակարարի ապրանքի ընդունումը մերժել, իսկ իր համար

ցանկալի մատակարարի ապրանքը ընդունել, կարճ ասած կիրառել երկակի ստանդարտներ, ինչն անթույլատրելի է:

Տարբերակ 2

Եթե ինչ-որ մատակարար որոշի ներկայացնել համապատասխանության հայտարարագիր, ապա պատվիրատուն իսկույն կպնդի, որ տեխնիկական բնութագրով պահանջվում է ներկայացնել համապատասխանության հավաստագիր, այլ ոչ թե համապատասխանության հայտարարագիր:

Այստեղ ևս պատվիրատուն իր նախասիրություններից ելնելով, կարող է մերժել անցանկալի մատակարարի ապրանքի ընդունումը: Այսինքն գոյություն չունի մի այնպիսի մատակարար, ում ապրանքի ընդունումը պատվիրատուն իր հայեցողությամբ չկարողանա մերժել և պատճառաբանել, որ ապրանքը չի համապատասխանում տեխնիկական բնութագրին: Իենց սկզբից արդեն պատվիրատուի համար անցանկալի մատակարարը դատապարտված է անհաջողության, քանի որ ցանկացած սցենարի դեպքում պատվիրատուն ունի լծակ՝ սահմանված անհրազործելի պահանջ:

Ստացվում է իրավիճակ, երբ խաղի կանոնները պատվիրատուի կողմից ի սկզբանե սահմանված են այնպես, որ ապրանքների մատակարարման ժամանակ ինքն իր նախասիրությամբ է որոշում ում ապրանքն է համապատասխանում տեխնիկական բնութագրերին, իսկ ում ապրանքը՝ ոչ, մինչդեռ պարզ է, որ դա անթույլատրելի է, և պետք է իենց սկզբից սահմանել այնպիսի կանոններ, որ պատվիրատուն չունենա ապօրինի լծակ այս կամ այն ընկերությանը ճնշելու, իսկ մյուսին արտոնություն տալու համար: Բողոքարկվող այս ընթացակարգում այդ սկզբունքը չի պահպանվել:

Հաջորդ պահանջը, որին ցանկանում ենք անդրադառնալ, դա CE Mark անվանումով փաստաթուղթ ներկայացնելու պահանջն է: Ինդիքը կայանում է նրանում, որ CE Mark անվանումով հավաստագիր գոյություն չունի: Պատվիրատուն հավանաբար նկատի է ունեցել, որ մատակարարվող ապրանքները պետք է ունենան CE մակնշում (հապավումը կազմվել է Conformité Européenne արտահայտությունից), սակայն իր պահանջի մեջ նշել է այնպիսի փաստաթուղթ, որը ոչ մի մատակարար չի կարող ներկայացնել, քանի որ Եվրոմիության երկրների տարածքում շրջանառության թույլտվություն ունեցող ապրանքների համար տրվող հավաստագրի անվանումը CE Mark չէ: Եթե պատվիրատուն կարող է այդպիսի անվանումով գեթ մեկ սերտիֆիկատ ներկայացնել, օրինակ նախորդ

տարիների ընթացքում տարբեր մատակարարներից ապրանքերի ընդունման ժամանակ պահանջված, ապա մենք այս մասով բողոքը չենք պնդի:

Հաջորդ վիճահարույց դրույթը հետևյալն է՝ «արտադրողին տրված՝ արտադրության անվտանգության և որակի վերահսկման միջազգային հավաստագիր (ISO, GMP կամ այլ)»:

Ինչպես նկատում ենք, փակագծերում նշված հավաստագրերը միմյանցից տարանջատված են ստորակետով, ինչը նշանակում է, որ պատվիրատուն պահանջում է և՛ ISO և՛ GMP հավաստագիր: Հարկ է նշել, որ GMP հավաստագիրը բժշկական պարագաների արտադրող ընկերություններին վերաբերելի չէ, քանի որ այն տրվում է դեղերի արտադրությամբ զբաղվող և սահմանված պահանջներին բավարարող արտադրողներին: Առաջին հայացքից կարող է թվալ, թե մեր ընկերությունը չափազանց բժախնդիր է և ստորակետի աստիճանի խախտումներ է գտնում տեխնիկական բնութագրում, սակայն երբ բողոք քննող անձը տեսնի, թե պատվիրատուն ինչպես է տասն անգամ ավելի բժախնդրությամբ փորձում մերժել մատակարարից ապրանքի ընդունումը՝ օգտագործելով տեխնիկական բնութագրում առկա երկակի մեկնաբանվող, վիճահարույց ու հակասական այն կետերը, որոնք մենք բողոքարկել ենք, ապա պարզ կդառնա, որ մեր քայլերը միտված են տեխնիկական բնութագրից բոլոր այն հակասական ու վիճելի կետերը նախապես հանելուն, որոնք պատվիրատուն հնարավոր է օգտագործի իր համար անցանկալի մատակարարների կողմից ստացված ապրանքը չընդունելու համար:

Բացի վերոգրյալից, ակնկալում ենք պատվիրատուից հետևյալ հարցի պատասխանը:

Սույն ընթացակարգով նախատեսված ապրանքների ընդունումը կատարվելու է ՀՀ պաշտպանության նախարարի 2019թ. փետրվարի 22-ի N177 հրամանի համաձայն, թե ոչ: Եթե ոչ, ապա ինչու: Խնդրում են տրամադրել հստակ հիմնավորում, թե ինչու այդ հրամանով չի կատարվելու սույն ընթացակարգով նախատեսված ապրանքների ընդունումը»:

«Վերիտաս» ՍՊԸ-ն, պատշաճ ծանուցված լինելով բողոքի քննության նպատակով 26.01.2022թ. ժամը 09:35-ին հրավիրված նիստի վերաբերյալ, ապահովել է իր ներկայացուցչի մասնակցությունը, ով իր հերթին պնդել է ներկայացված համանման բողոքը:

Այնուհետև՝ 14.02.2022թ, «Վերիտաս» ՍՊԸ-ն ներկայացրել է հետևյալ դիրքորոշումը.

«Հարգելի պարոն Ներսիսյան, ստորև ներկայացվում է Վերիտաս ՍՊԸ դիրքորոշումը ՀՀ ՊՆ գրության վերաբերյալ վերաբերյալ, որը մեզ ուղարկվել է Ձեր կողմից 2022թ. փետրվարի 11-ին ժամը 18:35-ին:

Ի պատասխան գրության թիվ 1 կետին, հայտնում ենք, որ պատվիրատուն շարունակում է պնդել, որ «- Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները» պահանջը խտրական չէ օտարերկրյա մատակարարների և արտադրող երկրների նկատմամբ, մինչդեռ պատվիրատուի հենց այդ նույն նախադասության երկրորդ հատվածում կրկին ընթերցում ենք «որոնք գրանցված են արտահայտությունը», ինչը նշանակում է, որ այնուամենայնիվ խտրականություն է դրսևորվում այն արտադրողների նկատմամբ, ում ապրանքները գրանցված չեն ՊՆ սահմանած նախընտրելի երկրներում:

Մի կողմից ՊՆ-ն հայտարարում է, որ ցանկացած մատակարար կարող է մասնակցել այս ընթացակարգին ցանկացած երկրի արտադրության ապրանքով, սակայն հայտարարության երկրորդ մասում արդեն սահմանում է ֆիլտր՝ հստակ սահմանելով այն երկրները, որտեղ պարտադիր պետք է գրանցված լինեն մատակարարված ապրանքները:

Ստացվում է, որ պատվիրատուն համարում է, որ ինքն իրավունք ունի ընտրել, թե որ երկրներում կամ միություններում գրանցված ապրանքներն են իր համար ընդունելի: Նույն տրամաբանությամբ, մեկ այլ պատվիրատու էլ կսահմանի այլ երկրների ցանկ, որն իր համար է ընդունելի և կպատճառաբանի որ այդ երկրների ապրանքներն է իր համար ընդունելի՝ նշելով որ իր կարիքը կարող է բավարարվել միայն այդ երկրներում գրանցված ապրանքներով և նաև կնշի որ միայն այդ երկրների ապրանքներն են որակյալ: Այստեղ հարց է ծագում, ո՞րն է ՊՆ և մյուս պատվիրատուների տարբերությունը, ինչու պետք է ՊՆ-ն իրավունք ունենա սահմանելու երկրների միությունների ցանկ, իսկ մեկ այլ պատվիրատու չի կարող: Եթե տարբերությունը երկրների քանակի մեջ է, այսինքն ըստ ՊՆ-ի առարկությունների իր սահմանած երկրների քանակը 40 է (իրականում 33) և դա լայն մրցակցության հնարավորություն է տալիս, ապա մեկ այլ պատվիրատու էլ ընտրողաբար կսահմանի օրինակ 35 երկրների ցանկ: Բացի այդ, պատվիրատուի նկարագրած դեպքերը, օրինակ Շվեյցարիայից դեպի ԵՄ ապրանք արտահանելիս առկա ընթացակարգերի մասին, տեղին չեն, քանի որ մենք այստեղ չենք քննարկում թե ինչպես է Շվեյցարիայում գրանցված ապրանքը մուտք գործելու ԵՄ: Այս բողոքի քննության

տեսանկյունից, բացարձակապես կարևոր չէ, թե ինչ ընթացակարգով է կատարվում Շվեյցարիայից ապրանքների արտահանումը դեպի ԵՄ, քանի որ ՀՀ-ն չի հանդիսանում ԵՄ անդամ, հետևաբար նաև ԵՄ դիրեկտիվներին հետևելու պարտավորություն ՀՀ-ն չունի: ՊՆ-ի կողմից բերված օրինակները այն մասին, թե ինչպես է արտահանվում ապրանքը Շվեյցարիայից դեպի ԵՄ, բացարձակապես կիրառելի չեն ՀՀ համար, քանի որ ԵՄ երկրներում ապրանքների շրջանառության վերաբերյալ դրույթները կիրառելի չեն ՀՀ ապրանք ներմուծելու համար:

Ի պատասխան գրության թիվ 2 կետին, հայտնում ենք, որ ՊՆ որոշ պաշտոնյաների կողմից սխալ է ընկալվում իրենց իսկ մեջբերած «բնութագրերը պետք է հիմնված լինեն միջազգային չափանիշների հիման վրա» դրույթը, մասնավորապես այս դրույթը կարդալով ՊՆ պաշտոնյաները եկել են այն եզրակացության, որ միջազգային չափանիշները վերաբերելի են միայն իրենց ընտրած երկրներին են կամ միություններին, իսկ այդ ցանկից դուրս գտնվող մյուս զարգացած երկրները ոչ մի կերպ չեն տեղավորվում այդ միջազգային չափանիշների մեջ:

Ի պատասխան գրության թիվ 3 կետին, հայտնում ենք, որ ՀՀ-ում առկա են բազմաթիվ այլ բժշկական կենտրոններ, ովքեր նույնպես ձեռք են բերում լաբորատոր ազդանյութեր և պարագաներ, սակայն կամայական չեն սահմանում երկրների ֆիլտր, ինչպես դա արել է ՊՆ-ն: Այսինքն ՊՆ-ում կարծում են, որ իրենց պահանջները կարող են առանձնահատուկ լինել և իրենք ունեն արտոնություն: Թե բանավոր, թե գրավոր դիրքորոշումների ժամանակ, ՊՆ ներկայացուցիչները պնդել են, որ այդ պահանջը հանդիսանում է որակյալ ապրանքների ձեռք բերման երաշխիք, սակայն ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության «Ստանդարտացման և չափագիտության ազգային մարմին ՓԲԸ կողմից ստացված գրության համաձայն, մեջբերում են «CE սերտիֆիկատը հավաստում է Եվրոպական Միության դիրեկտիվներին համապատասխանության և այդ երկրներում ապրանքի շրջանառության թույլտվությունը և չի երաշխավորում ապրանքի որակը»: (գրությունը կցվում է): Այստեղից հետևում է, որ ՊՆ պնդումները այն մասին, որ վերոնշյալ դրույթի նպատակը, որակյալ ապրանքներ ձեռք բերելն է, անհիմն է և չի համապատասխանում իրականությանը:

Ի պատասխան գրության հաջորդ կետին՝ «- արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված

համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր» պահանջի վերաբերյալ, հայտնում ենք հետևյալը:

Նախադասության առաջին հատվածում ՊՆ-ն նշում է, որ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀՀ օրենքը գործում է ՀՀ տարածքում և կարգավորում է հավաստագրող մարմինների գործունեությունը, սակայն հաջորդ նախադասությունում արդեն մեջբերում է այդ նույն օրենքից հոդված: Ստացվում է, որ ՊՆ-ն մի կողմից ժխտում է, որ այդ օրենքի դրույթները իր վրա տարածվում են, սակայն մյուս կողմից այդ օրենքից հոդված է մեջբերում, ընդ որում ոչ թե ուղիղ մեջբերում է անում, այլ սեփական եթնադրություններն է ներկայացնում:

Մասնավորապես, ՊՆ-ն մեջբերում է այդ օրենքի թիվ 20 հոդվածի թիվ 2 կետը, որտեղ բառացի գրված է հետևյալը. մեջբերում եմ. «2. Համապատասխանության գնահատման մարմինը նշանակվում է համակարգող մարմնի կողմից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած ընթացակարգով և չափանիշներով»: Այս կետը ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչները կարդալով հանգել են հետևյալ եզրակացությանը. «...ինչը չի բացառում, որ որպես համապատասխանության գնահատման մարմին կարող է նշանակվել արտադրող կազմակերպության արտադրանքի որակի վերահսկողություն իրականացնող կառուցվածքային ստորաբաժանումը»: Այսպիսի անհեթեթ եզրակացության հանգելու համար ուժեղ երևակայություն է պետք, քանի որ ինչպես տեսնում ենք, այդպիսի ձևակերպում չկա օրենքի այդ հոդվածում, սակայն ՊՆ ներկայացուցիչները իրենց համար ցանկալի ենթադրությունները անում են առանց ուշադիր կարդալու օրենքի այդ հոդվածը: ՊՆ ներկայացուցիչները չեն ընկալում կամ ցույց են տալիս, թե իբր չեն ընկալում համապատասխանության գնահատման մարմնի կարգավիճակը, ֆունկցիաները, լիազորությունները:

Նման անհեթեթ եզրահանգումից հետո ՊՆ ներկայացուցիչները համոզմունք են հայտնել, որ նմանատիպ մոտեցում կարող է ցուցաբերվել այլ երկրների օրենսդրությամբ ևս և հանգել են այն եզրակացության, որ մեջբերում եմ. «ինչը նշանակում է, որ հենց արտադրողը կարող է իրականացնել իր արտադրանքի հավաստագրում և տալ համապատասխանության և/կամ որակի հավաստագրեր»: Տպավորություն է ստեղծվում, թե իբր ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչները արդեն լիովին ըմբռնել են ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀՀ օրենքը ու հիմա անցել են այլ երկրների օրենսդրության վերաբերյալ համոզմունք արտահայտելուն:

Այստեղ կանգ առնենք և մանրամասն վերլուծենք ՊՆ գրության հետևյալ հատվածը «ինչը նշանակում է, որ հենց արտադրողը կարող է իրականացնել իր արտադրանքի հավաստագրում և տալ համապատասխանության և/կամ որակի հավաստագրեր»:

Այսպես, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքի Հոդված 2-ի 1 մասի 15 կետում հստակ գրված է, թե ինչպես է կոչվում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչի կողմից տրված փաստաթուղթը:

Մեջբերում. «15) համապատասխանության հայտարարագիր՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով գրանցված փաստաթուղթ, որով արտադրողը (արտադրողի լիազոր ներկայացուցիչը, դիստրիբյուտորը) հավաստում (փաստում) է արտադրանքի համապատասխանությունը տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներին»

Վերոնշյալից պարզ է դառնում, որ ապրանքի համապատասխանությունը փաստելու համար արտադրողի (արտադրողի լիազոր ներկայացուցչի, դիստրիբյուտորի) կողմից տրված փաստաթուղթը կոչվում է ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳԻՐ, այլ ոչ թե սերտիֆիկատ

Այժմ ընթերցենք ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքի Հոդված 2-ի 1 մասի 16 կետը:

Մեջբերում. «16) համապատասխանության սերտիֆիկատ՝ համապատասխանության գնահատման մարմնի կողմից տրված փաստաթուղթ, որը հավաստում է (փաստում է) արտադրանքի, անձանց և կառավարման համակարգերի համապատասխանությունը տեխնիկական կանոնակարգի և (կամ) ստանդարտացման նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջներին» մեջբերման ավարտ:

Ինչպես տեսնում ենք համապատասխանության սերտիֆիկատը տրվում է ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ կողմից, այլ ոչ թե արտադրողի կամ նրա ներկայացուցչի: Կից ներկայացված են համապատասխանության սերտիֆիկատների մի քանի նմուշներ, որոնց հետ ծանոթանալով կտեսնեք, որ այդ սերտիֆիկատների տրամադրողը արտադրողը չէ և չի էլ կարող լինել:

Ի հավելումն վերոգրյալի, կից ներկայացնում ենք ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության «Ստանդարտացման և չափազիտության ազգային մարմին ՓԲԸ կողմից ստացված ևս մեկ գրություն, որտեղ նույնպես գրված է, որ համապատասխանության սերտիֆիկատը տրվում է հավատարմագրված համապատասխանության գնահատման մարմնի կողմից:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ՊՆ ներկայացուցիչների կողմից ինչպես այս ընթացակարգի բողոքարկման նիստերում, այնպես էլ բողոքարկված նույնաբովանդակ այլ ընթացակարգերում բերվել են համանման առարկություններ կամ պարզաբանումներ, որտեղ բազմիցս օգտագործել են խմբաքանակ բառը, ապա անհրաժեշտություն է ծագում մանրամասն անդրադառնալ այդ հատվածին ևս:

Այսպես, ըստ ՊՆ ներկայացուցիչների, մեջբերում եմ.

«Փաստաթղթում պետք է նշված լինեն խմբաքանակի (ների) համարը (ները), արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները»: Սույն դիրքորոշումն ուղարկելու օրվա դրությամբ ՊՆ ներկայացուցիչները չեն ներկայացրել իրենց կողմից պահանջվող այդ փաստաթղթի որևէ նմուշ, օրինակ, որի անվանումը կլինի համապատասխանության սերտիֆիկատ և դրա մեջ նշված կլինեն խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Հարց է ծագում, թե ինչու ՊՆ-ն չի կարողանում ներկայացնել այդպիսի փաստաթուղթ: Պատասխանը հետևյալն է:

Համապատասխանության սերտիֆիկատի ձևը, ինչպես նաև դրանում ներառվող տեղեկությունների ցանկը հստակ սահմանված է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2 հոկտեմբերի 2017 թ . N 954-Ն հրամանով:

Ահա հրամանի անվանումը՝ ՀՀ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՀՐԱՄԱՆԸ ԵՎՐԱՍԻԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳԵՐՈՎ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍԵՐՏԻՖԻԿԱՏԻ, ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐԻ ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՁԵՎԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԼՐԱՑՄԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ:

Սա նշանակում է, որ ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչները չեն կարող ինքնուրույն սահմանել, թե ինչ տեղեկություններ պետք է պարունակվեն համապատասխանության սերտիֆիկատում, հետևաբար նաև իրավասու չեն լրացուցիչ անհիմն պահանջներ

առաջադրել ընթացակարգի մասնակիցներին այն մասին, թե ինչ տեղեկություններ պարունակվեն համապատասխանության սերտիֆիկատում:

Ընթերցելով այդ հրամանը կհամոզվենք, որ որևէ հատվածում գրված չէ, որ համապատասխանության սերտիֆիկատում պետք է նշված լինեն ՀՀ ՊՆ կողմից պահանջված խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Ընդհակառակը, վերոգրյալ ՀՐԱՄԱՆԻ Հավելված N 3-ի թիվ 8 կետում գրված է.

8. Արգելված է սերտիֆիկատում սույն կանոններով չնախատեսված տեղեկատվության ներառումը, բառերի կրճատումը (բացառությամբ համընդհանուր նշանակության և կրճատումների), ինչպես նաև սերտիֆիկատի տեքստի մեջ ցանկացած ուղղում կատարելը:

Վերոգրյալից պարզ է դառնում, որ համապատասխանության սերտիֆիկատում ներառման ենթակա տեղեկություններին ՀՀ ՊՆ կողմից ներկայացվող պահանջները իրավաչափ չեն:

Հարգելի պարոն Ներսիսյան, սույն դիրքորոշումն ուղարկելու օրվա դրությամբ ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչները չեն ներկայացրել ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված սերտիֆիկատ, որում միաժամանակ արտացոլված կլինեն ՊՆ պահանջած բոլոր հետևյալ տեղեկությունները՝ խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները: Այսինքն չեն ներկայացնել գեթ մեկ սերտիֆիկատ, որը հենց իրենք են պահանջում:

Ստորև բերենք պարզ օրինակ:

Դիցուք, Վերիտաս ՍՊԸ-ն ունի ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված համապատասխանության սերտիֆիկատ և ցանկանում է մասնակցել ՊՆ այս ընթացակարգին: Արդյոք կարող է Վերիտաս ՍՊԸ-ն մասնակցել այս ընթացակարգին: Առաջին հայացքից կարող է թվալ թե այո, և նույն բանը կպնդեն նաև պատվիրատուի ներկայացուցիչները, սակայն այդ հարցի պատասխանը միանշանակ ոչ է:

Վերհտաս ՍՊԸ-ն, ինչպես նաև այլ ընկերություններ, ովքեր ունեն միայն ԵԱՏՄ որևէ երկրում տրված համապատասխանության սերտիֆիկատ, չի կարող մասնակցել այս ընթացակարգին, քանի որ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված սերտիֆիկատների մեջ չեն կարող ներառված լինել ՊՆ կողմից պահանջված խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Ոչ մի մատակարար չի կարող ներկայացնել ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված համապատասխանության սերտիֆիկատ, որտեղ ներառված կլինեն ՊՆ պահանջած բոլոր վերոգրյալ տեղեկությունները, քանի որ ԵԱՏՄ համապատասխանության սերտիֆիկատի ձևը միասնական է և դրա մեջ ներառվող տեղեկությունները շատ հստակ սահմանված են և այդ կանոններից շեղում չի թույլատրվում: Այսինքն ամեն պատվիրատու չի կարող իր ճաշակով ու նախասիրություններով լրացված համապատասխանության սերտիֆիկատ պահանջել: Ստացվում է, որ մի կողմից ՀՀ ՊՆ-ն պահանջում է մասնավորապես ԵԱՏՄ սերտիֆիկատ, սակայն մյուս կողմից էլ պահանջում է, որ այդ սերտիֆիկատում ներառված լինեն խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները, ինչն անհնարին է:

Եթե ՀՀ ՊՆ-ն համոզված է, որ այդ պահանջը իրագործելի է, այսինքն ԵԱՏՄ սերտիֆիկատում կարող են ներառված լինել իրենց կողմից պահանջված բոլոր տեղեկությունները միաժամանակ, ապա թող ներկայացնի գեթ մեկ այդպիսի ԵԱՏՄ գործող սերտիֆիկատ: Մեր համար էլ է հետաքրքիր, թե այդ որ ընկերությունն է պատրաստ տուգանքներ ու տույժեր վճարելու՝ նախարարի հրամանին հակասող և ԵԱՏՄ միասնական սերտիֆիկատի ձևից ու բովանդակությունից շեղված սերտիֆիկատ տրամադրելու համար:

ՊՆ գրության վերջում գրված է, թե իբր իրենք ներկայացրել են այդպիսի սերտիֆիկատների նմուշներ, սակայն փաստացի մենք չենք ստացել այդ սերտիֆիկատների նմուշները: Մենք ենթադրում ենք, որ ՀՀ ՊՆ-ն հավանաբար նկատի ունի բողոքարկված այլ նույնատիպ ընթացակարգերի ժամանակ իրենց կողմից ներկայացրած սերտիֆիկատները, ուստի անդրադառնանք դրանց ևս: Բողոքարկված

նույնաբովանադակ ընթացակարգերի նիստերի ժամանակ ՊՆ ներկայացուցիչները ներկայացրել են մի քանի անգլերեն լեզվով սերտիֆիկատներ տրված եվրոպական երկրներում, սակայն չեն ներկայացրել ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված համապատասխանության սերտիֆիկատ, որում միաժամանակ ներառված կլինեն ՊՆ պահանջած հետևյալ տեղեկությունները՝ խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Հաջորդ պարբերությամբ ՊՆ-ն պնդում է, թե իբր հենց Վերիտաս ՍՊԸ-ն ներկայացրել է համապատասխանության սերտիֆիկատի նմուշ, որտեղ առկա է խմբաքանակների վերաբերյալ տեղեկատվություն: Սա իրականությանը չի համապատասխանում, և ՊՆ-ն այստեղ հույսը դրել է այն բանի վրա, որ բողոք քննող անձը ամբողջությամբ չի կարդա և չի համեմատի սերտիֆիկատի բովանդակությունը և ՊՆ պնդումները: Մասնավորապես Վերիտաս ՍՊԸ կողմից որպես ապացույց ներկայացված և ՊՆ կողմից վկայակոչված համապատասխանության սերտիֆիկատում առկա են միայն խմբաքանակների մի քանի համարներ, մինչդեռ ՊՆ-ն պահանջում է համապատասխանության սերտիֆիկատ, որում ներառված կլինեն նաև խմբաքանակի արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Կարդալով Վերիտաս ՍՊԸ ներկայացրած համապատասխանության սերտիֆիկատը ամբողջությամբ, կարող ենք արձանագրել, որ այդ սերտիֆիկատում չեն պարունակվում խմբաքանակի արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները, հետևաբար այդպես էլ բաց է մնում ՊՆ կողմից իր իսկ պահանջներին բավարարող համապատասխանության սերտիֆիկատի նմուշի ներկայացման հարցը:

Հաջորդ տերմինը, որը հաճախ օգտագործվում է ՊՆ կողմից, դա ՀԱՎԱՍՏԱԳԻՐ տերմինն է:

ՀՀ պաշտպանության նախարարությունը պահանջում է հավաստագիր, սակայն ՀՀ կառավարության որոշման մեջ գրված է սերտիֆիկատ: Ոլորտին քիչ թե շատ տեղյակ

անձինք կփաստեն, որ հավաստագիր և սերտիֆիկատ տերմինները նույնն են, նույն իմաստն ունեն, սակայն քանի որ տվյալ դեպքում առկա է խիստ բարձր ռիսկ, որ ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչները ապրանքի ընդունման ժամանակ հերթական անգամ կարող են երկակի մեկնաբանել այդ տերմինը ի վնաս մատակարարի և չընդունել ապրանքը, ապա անհրաժեշտություն է առաջանում օգտագործել հենց «սերտիֆիկատ» տերմինը և դրանով բացառել ՀՀ ՊՆ որոշ պաշտոնյաների կողմից այդ դրույթով մանևրելու հնարավորությունը:

Այժմ անդրադառնանք ՀՀ ՊՆ կողմից ուղարկված նախորդ առարկություններում թվարկված այն տարօրինակ փաստաթղթերի անվանումներին, որոնք ըստ ՊՆ-ի ընդունելի են իրենց համար: Այդ փաստաթղթերի անվանումները հետևյալն են՝ «որակի հավաստագիր», «որակի հայտարարագիր», «փորձաքննության հավաստագիր»:

Կարդալով այս տարօրինակ անվանումներով փաստաթղթերի անվանումները, տպավորություն է ստեղծվում, որ ՀՀ պաշտպանության նախարարության այն աշխատակիցները, ովքեր կազմել են այդ տեքստը, միտումնավոր կերպով կրկին օգտագործում են այնպիսի տերմիններ, որոնք սահմանված չեն ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքով: Սրա նպատակն այն է, որ ապրանքի մատակարարման ժամանակ իրենք կամայական կերպով և իրենց նախասիրությամբ որոշեն, թե օրինակ մատակարարի ներկայացրած փաստաթուղթը արդյոք համապատասխանում է իրենց կողմից մատնանշված փաստաթղթերի անվանումներին, թե ոչ: Այլ կերպ ասած, որոշակի մանևրելու տեղ են թողնում իրենց համար այս քայլով, ինչն անթույլատրելի է մեր համար:

Եթե պատվիրատուի իրական նպատակը լիներ ստանալ մատակարարից փաստաթուղթ, որը կհավաստեր տվյալ ապրանքի համապատասխանությունը սահմանված պահանջներին, ապա պատվիրատուն կօգտագործեր ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքի 27 հոդվածի 3 կետում առկա ձևակերպումները և տերմինները, մասնավորապես պետք է օգտագործեր նշված օրենքում կիրառված փաստաթղթերի կոնկրետ անվանումներ, ինչպիսիք են համապատասխանության հայտարարագիրը, համապատասխանության սերտիֆիկատը, փորձարկման արձանագրությունը, սակայն ինչպես տեսնում ենք պատվիրատուն միտումնավոր չի ցանկանում օգտագործել տվյալ օրենքով սահմանված ձևակերպումները, մինչդեռ այդ օրենքը տարածվում է նաև ՀՀ պաշտպանության նախարարության վրա

(տես ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքի Հոդված 1, կետ 3-ը՝ «Սույն օրենքը տարածվում է տնտեսավարող սուբյեկտների, պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ինչպես նաև համապատասխան կազմակերպությունների վրա»):

Իր առարկության մեջ, ՊՆ-ն միտումնավոր կերպով աղավաղել է Վերիտաս ՍՊԸ պնդումները, ինչպես նաև ջանասիրաբար հերքել է այնպիսի բան, որը Վերիտաս ՍՊԸ-ն երբեք չի պնդել: Ելնելով անհրաժեշտությունից, ստորև անդրադառնում ենք դրանց ավելի մանրամասն:

Ծանոթություն բաժնում ՊՆ կողմից սահմանված պահանջը հետևյալն է

«Ապրանքները պետք է ունենան.- արտադրողին տրված՝ արտադրության անվտանգության և որակի վերահսկման միջազգային հավաստագիր (ISO, GMP կամ այլ),

- արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր, որոնց պատճեններն անհրաժեշտ է ներկայացնել ապրանքի մատակարարման ժամանակ:

Խնդրում եմ ուշադիր կարդալ առաջին պահանջը և երկրորդ պահանջը, որպեսզի հասկանանք, թե ինչ տարբերություններ կան:

Առաջին պահանջում մասնավորապես գրված է. «արտադրողին տրված», իսկ երկրորդ պահանջում՝ գրված է «արտադրող կազմակերպության կողմից տրված»: Այս համադրությունը ակնառու կերպով ցույց է տալիս, որ ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչները գերազանց հասկանում են, թե որ դեպքում է հավաստագիրը տրվում արտադրողին, իսկ որ դեպքում արտադրողի կողմից:

Եթե իմաստային նույն բանը լիներ, ինչպես փորձում է ներկայացնել ՊՆ-ն, ապա պաշտպանության նախարարությունը հենց այդպես էլ նույնությամբ կձևակերպեր պահանջը, այսինքն կգրեր «տվյալ ապրանքն արտադրողին տրված համապատասխանության հավաստագիր», սակայն պաշտպանության նախարարությունը այդպես չի գրել: Փաստացի ձևակերպումներից ակնհայտ է, որ պահանջները նույն կերպ շարադրված չեն և տարբերվում են, քանի որ փաստացի տարբեր պահանջներ են, տարբերվող իմաստներ արտահայտող: Եթե մի պահ նույնիսկ ենթադրենք, որ ՀՀ ՊՆ-ն վերոնշյալ երկու պահանջներում նույն իմաստն է նկատի ունեցել, ապա այդ դեպքում

անկողմնակալ դիտորդի մոտ վերոգրյալ ձևակերպումները առնվազը տարակերպ մեկնաբանության տեղիք են տալիս, ինչն անթույլատրելի է:

ՊՆ ներկայացուցիչների կողմից բազմիցս նշվել է, որ «- արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր» պահանջը բխում է կամ մեջբերված է 2017 թվականի մայիսի 4-ի ՀՀ կառավարության 4 մայիսի N 526-Ն որոշման 21-րդ կետի 1-ին ենթակետից, ինչպես նաև հայտարարվել է, որ վերոհիշյալ կետը ձևակերպվել է տվյալ խմբագրությամբ հիմք ընդունելով 2017 թվականի մայիսի 4-ի ՀՀ կառավարության 4 մայիսի N 526-Ն որոշման 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի ա) պարբերությունը, սակայն մյուս կողմից երբ կարդում ենք այդ իբր հիմք ընդունված որոշման ա) ենթակետը, ապա տեսնում ենք, որ այդպիսի ձևակերպումներ այնտեղ չկան և ՊՆ կողմից սեփական նախաձեռնությամբ կատարված խմբագրական ձևակերպումները աղճատել են ողջ իմաստը:

Բացի այդ, նույն հիմքով բողոքարկված այլ ընթացակարգերի ժամանակ, ՊՆ ներկայացուցիչները «բացատրել» են, թե որտեղից են վերցրել «որակի հավաստագիր» տերմինը, սակայն այս ընթացակարգի բողոքարկման ժամանակ համեստորեն լռում են, որի նպատակը տպավորություն ստեղծելն է, որ այս ընթացակարգով իրենց դիրքորոշումն այլ է: Իրականում չի կարող ամբողջությամբ նույն պահանջը պարունակող և նույն հիմքով բողոքարկվող տառացիորեն կրկնվող դրույթի պարզաբանման վերաբերյալ տրվել տարբեր դիրքորոշումներ:

Ելնելով վերոգրյալից, մեջբերում եմ հատված ՊՆ այն առարկությունից, որը ՊՆ-ն գրավոր ուղարկել է նույնաբովանդակ այլ ընթացակարգով բողոքի քննարկման ժամանակ:

Այսպես, ըստ ՊՆ առարկությունների՝ «Պատվիրատուի կողմից պահանջված որակի հավաստագիրը ներառված է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետի դրույթում, ըստ որի 2. Գնման առարկայի բնութագրերը՝ «...Ելնելով գնման առարկայի առանձնահատկությունից՝ դրանց հատկանիշները հնարավորինս ներառում են ձեռք բերվող ապրանքի, ...որակին, ստանդարտին, անվտանգությանը,...ինչպես նաև գնման առարկայի այլ հատկանիշներին վերաբերող պայմանների հստակ նկարագրությունը՝ հիմնված միջազգային ստանդարտների և Հայաստանի Հանրապետությունում գործող

նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի, ստանդարտների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ժամանակավոր տեխնիկական պայմանների վրա»:

Ինչպես տեսնում ենք, «որակի հավաստագիր» անվանումով տերմին փաստացի ներառված չէ ՊՆ մեջբերած դրույթում: Այստեղ ՊՆ-ն պարզապես փորձել է գտնել գոնե մեկ բառ, մեկ համընկնում իր պահանջի հետ:

Իրականում ՊՆ ներկայացուցիչները օգտվել են ՀՀ կառավարության 2017թ. 4 մայիսի N 526-Ն որոշման 21-րդ կետի ուժը կորցրած դրույթից, որտեղ իրոք եղել է «որակի սերտիֆիկատ» բառակապակցությունը, սակայն այդ դրույթը նախ փոփոխվել է 08 փետրվարի 2018 թվականի N 104-Ն որոշմամբ և դարձել է «համապատասխանության սերտիֆիկատ», իսկ դրանից հետո կատարվել է 21 կետի վերջին փոփոխությունը՝ 10 հոկտեմբերի 2019 թվականի N 1422-Ն որոշմամբ, որտեղ գրված է հետևյալը «...իսկ պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցից երաշխիքային նամակի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի ներկայացման անհրաժեշտությունը, եթե դրանք կիրառելի են տվյալ ապրանքի համար»: այսինքն այս պահին ուժի մեջ գտնվող վերջնական որոշման մեջ արդեն բացակայում է «որակի սերտիֆիկատ» տերմինը և այն փոխարինված է «համապատասխանության սերտիֆիկատ» տերմինով:

Հարգելի պարոն Ներսիսյան, որպես վերջաբան ցանկանում ենք հիշեցնել, որ կայացած բողոքարկման առաջին նիստին, պատվիրատուի ներկայացուցիչ Կ. Խաչունցը բերել էր մի քանի փաստաթղթերի նմուշներ (certificate of analysis անվանումով, декларация соответствия անվանումով և այլն), որոնք Ձեզ ներկայացնում էր որպես ՊՆ կողմից ընդունելի համարվող փաստաթղթերի նմուշներ, օրինակներ, որպես ապացույցներ: Այսօրվա դրությամբ այդ փաստաթղթերը խնամքով թաքցվում են պատվիրատուի կողմից և Ձեզ չեն ներկայացվում, մինչդեռ ՊՆ ներկայացուցիչ Կ. Խաչունցը խոստացել էր ուղարկել այդ փաստաթղթերը:

Բողոքը պնդում ենք ամբողջությամբ»:

3. ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից բողոքի վերաբերյալ ներկայացված դիրքորոշումը և հիմնավորումները.

ՀՀ պաշտպանության նախարարությունը (հետայսու նաև՝ Պատվիրատու) Գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին ուղղված 25.01.2022թ. թիվ ՊՆ/02/336-2022 գրությամբ, բողոքի վերաբերյալ հայտնել է հետևյալ դիրքորոշումը.

«Ուսումնասիրելով «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնման ընթացակարգի շրջանակներում «Խաչպար» ՍՊ ընկերության կողմից 19.01.2022թ.-ին ներկայացված թիվ ԳԲՔԱ-ՆԳ-2022/09 բողոքը՝ հայտնում եմ հետևյալը.

«Խաչպար» ՍՊ ընկերությունը ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10 գնման ընթացակարգի վերաբերյալ ներկայացրել էր բողոք՝ նշելով, որ գնման ընթացակարգի հրավերով հաստատված «Տեխնիկական բնութագիր» Հավելված N1-ի աղյուսակից հետո սահմանված պայմանների 1-ին ենթակետով գնման ենթակա բոլոր չափաբաժինների համար սահմանվել է «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները» պահանջը, որը խտրական է, արգելք է հանդիսանում և բարդացնում է «Խաչպար» ՍՊ ընկերությանը գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքին, հանգեցնում է գնման գործընթացի ոչ միասնական կանոններով, ոչ մրցակցային և խտրական հիմունքներով կազմակերպմանը:

«Խաչպար» ՍՊ ընկերության տնօրենի կողմից նշված դրույթները չեն համապատասխանում իրականությանը, քանի որ վերոհիշյալ պահանջը ենթադրում է զինծառայողներին, նրանց ընտանիքների անդամներին և ՀՀ ՁՈՒ այլ շահառուներին ախտորոշման, հիվանդությունների կանխարգելման, բժշկական օգնության ցուցաբերման և բուժումը իրականացնելիս կիրառել հնարավորինս որակյալ ապրանք:

Հաշվի առնելով, որ Հայաստանի Հանրապետությունում դեռ մշակված չեն ներմուծվող բժշկական նշանակության ապրանքների անվտանգության և որակի փորձաքննությունը, դրանք ՀՀ-ում գրանցելու և հավաստելու գործընթացը, ուստի Ձինված ուժերի կարիքների համար ձեռք բերվող ապրանքների որակի և անվտանգության հավաստումը հնարավոր է սահմանել միայն վերոհիշյալ պահանջի առկայությամբ: Միաժամանակ, ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից՝ նշված երկրներում ապրանքների գրանցված լինելու պահանջը չի ենթադրում որևէ երկրում արտադրված ապրանքատեսակների սահմանափակում, և ցանկացած երկրի արտադրող՝ արտաքին շուկայի համար նախատեսված, իր կողմից արտադրված ապրանքատեսակը կարող է գրանցել

Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/կամ Ճապոնիայում՝ եթե այդ ապրանքատեսակն իր որակական չափանիշներով համապատասխանում է գրանցող երկրի կողմից սահմանված նորմերին:

Վերոհիշյալ պահանջը ոչ մի կերպ չի սահմանափակում մրցույթի մասնակցելու իրավունքը եթե մասնակիցը պատրաստ է առաջարկել՝ շուրջ 40 երկրներում որակի և անվտանգության ցուցանիշներով բազմատեսակ փորձաքննությունների արդյունքում շրջանառության թույլտվություն ունեցող բժշկական նշանակության ապրանքատեսակներ:

Թվարկված երկրներում իրենց ապրանքները կարող են գրանցել ցանկացած երկրի արտադրող, եթե ապահովում են տվյալ երկրների ստանդարտներին բավարարող որակական ցուցանիշները:

Հիմք ընդունելով վերոհիշյալը և հաշվի առնելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետի պահանջները (...գնման առարկայի բնութագրերը՝ պետք է լինեն օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք լինեն այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է տվյալ գնումը.) հրավերի «Տեխնիկական բնութագիր» Հավելված 1-ով սահմանվել է «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները» պահանջը: Նշված պահանջը նպատակ ունի պատվիրատուին ապահովել որակյալ և անվտանգ ապրանքներով, չի կարող համարվել խտրական, հավասար պայմաններ է ստեղծում հնարավոր մասնակիցների համար և չի հանգեցնում չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը, քանի որ, ինչպես արդեն նշվել է, թվարկված երկրներում իրենց ապրանքները կարող է գրանցել ցանկացած երկրի արտադրող, եթե ապահովում է տվյալ երկրների ստանդարտներին բավարարող որակական ցուցանիշները: Հետևաբար վերոհիշյալ պահանջը չի հանգեցնում «Խաչպար» ՍՊ ընկերության կողմից նշված՝ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերի խախտմանը (...Գնման առարկայի բնութագրերը՝

1) պետք է մրցակցության հավասար պայմաններ ապահովեն հնարավոր մասնակիցների համար.

2) չպետք է հանգեցնեն գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը...):

Միաժամանակ նշեմ այն փաստը, որ պահանջում նշված երկրներում բժշկական պարագաների գրանցումը պարտադիր է և հետևաբար, այդ երկրներում կիրառվող բժշկական նշանակության ապրանքատեսակները նույնպես անցնում են որակի և անվտանգության փորձաքննություն:

Նշեմ նաև, որ «Խաչպար» ՍՊ ընկերությունը 2020-2021թթ. ընթացքում նմանատիպ հայցադիմումներով դիմել է ՀՀ Գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին, որի որոշումներով ներկայացված դիմումները մերժվել են:

Ամփոփելով վերոգրյալը՝ գտնում եմ, որ «Խաչպար» ՍՊ ընկերության՝ բողոքով ներկայացված պահանջը անհիմն է, իսկ բողոքը ենթակա է մերժման»:

Պատվիրատուն, պատշաճ ծանուցված լինելով բողոքի քննության նպատակով 26.01.2022թ. ժամը 09:35-ին հրավիրված նիստի վերաբերյալ, ապահովել է իր ներկայացուցչի մասնակցությունը, ով իր հերթին պնդել է վերը շարադրված դիրքորոշումը:

Այնուհետև՝ 02.02.2022թ. թիվ ՊՆ/02/493-2022 գրությամբ, Պատվիրատուն հայտնել է հետևյալը.

««ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով ընթացակարգի շրջանակում «Վերիտաս» ՍՊ և «Խաչպար» ՍՊ ընկերությունների կողմից գնումների հետ կապված բողոքների քննող անձին ներկայացրած բողոքների վերաբերյալ հայտնում եմ.

Մրցույթի հրավերի տեխնիկական բնութագիր բաժնում 1-ին կետով սահմանված է, որ «Ապրանքները» պետք է ունենան.

1. «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները»,

2. «Արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի) կողմից՝ տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր»

- Ըստ ներկայացրած բողոքների՝վերոհիշյալ պահանջներից առաջինը սահմանափակում է միշարք արտադրողների, կազմակերպությունների մասնակցությունը տվյալ ընթացակարգին, քանիոր օրինակ՝ Շվեյցարիայում, Հարավային Կորեայում կամ Կանադայում գրանցված ապրանքներ ունեցող ոչ մի ընկերություն չի կարող մասնակցել տվյալ ընթացակարգին զուտ Պատվիրատուի կողմից կամայական չափանիշներով

երկրները ֆիլտրելու անհիմն պահանջի հետևանքով և խախտվում են «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 3-րդ ենթակետի և նույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 1-ին ենթակետով ամրագրված պահանջները, որոնք վերաբերում են գնման գործընթացին ցանկացած ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի մասնակցելու իրավահավասարությանը, ինչպես նաև սահմանափակում է ՀՀ տարածք տարբեր երկրների արտադրողների նմանատիպ ապրանքների ներմուծմամբ և ՀՀ տարածքում դրանց վաճառքը իրականացնող «Խաչպար» ՍՊԸ-ի հնարավոր մասնակցությունը մրցույթին:

- Ներկայացրած Բողոքների այս պնդումը չի համապատասխանում իրականությանը, քանի որ ՀՀ պաշտպանության նախարարությունը չի սահմանափակել և ոտնահարել ոչ մի ընկերության կամ հնարավոր մասնակցի՝ մրցույթին մասնակցելու իրավունքները հաշվի առնելով ներքոհիշյալ փաստարկները:

- Ցանկացած մատակարար ունի հնարավորություն ներկրելու մրցույթի հրավերով սահմանված տեխնիկական բնութագրին համապատասխան ապրանքատեսակներ և հավասար պայմաններով մասնակցելու հրապարակված մրցույթին: Միաժամանակ, հրավերով չկա սահմանված որևէ դրույթ, որն արգելում է ընկերություններին ներկրել և այլ ընկերությունների հետ միասին հավասար պայմաններով մասնակցել հայտարարված մրցույթին: «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 3-րդ ենթակետի և նույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 1-ի ենթակետի պահանջները վերաբերում են ոչ թե հրավերի տեխնիկական բնութագրերին (իսկ ապրանքների գրանցված լինելու պահանջը տեխնիկական բնութագրի մաս է), այլ գնումների գործընթացին հնարավոր մասնակիցների մասնակցելու իրավահավասարությանը, ինչը չի սահմանափակվել պատվիրատուի կողմից:

Իսկ ինչ վերաբերում է գնման առարկայի տեխնիկական բնութագրերին, ապա նշենք, որ այն չի կազմվել «զուտ Պատվիրատուի կողմից կամայական չափանիշներով երկրները ֆիլտրելու անհիմն պահանջով», այլ հիմք է ընդունվել ՀՀ «Գնումների մասին» օրենքի 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետով սահմանված պահանջը (այն է. Գնման առարկայի բնութագրերը՝ ... 3) պետք է լինեն օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք լինեն այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է տվյալ գնումը.): Պատվիրատուի կողմից հրավերում սահմանված վերոհիշյալ դրույթը չի ստեղծում հնարավոր մասնակիցների համար անհավասար պայմաններ, տեխնիկական բնութագրի պահանջները խտրական

չեն և կարող են ընդգրկել ցանկացած երկրում արտադրված և նշված երկրներում և միություններում գրանցված արտադրատեսակներ և անհիմն չեն, որովհետև օբյեկտիվորեն հիմնավորված են և համարժեք են այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով նախատեսված է կատարել է տվյալ գնումը: Դրանով իսկ նշված պահանջը չի հակասում ՀՀ օրենսդրությանը: Նշված պահանջի կիրառումը միայն սահմանափակում է անորակ ապրանքատեսակների մատակարարումը, որոնք իրենց որակական հատկանիշներով չեն համապատասխանում շուրջ 40 երկրներում և միություններում գրանցման համար անհրաժեշտ չափանիշներին, քանի որ դրանք անմիջականորեն առնչվում են մարդու առողջությանը: Վերոհիշյալ դրույթը ոչ մի կերպ արգելք չի հանդիսանում արտադրող երկրների և որևէ երկրում արտադրված բժշկական նշանակության ապրանքների համար, եթե տվյալ ապրանքները որակյալ են և համապատասխանում են նշված երկրներում և միություններում սահմանված նորմերին և նպատակ ունի զինծառայողների, նրանց ընտանիքների անդամների և ՀՀ ՁՈՒ այլ շահառուների ախտորոշման, հիվանդությունների կանխարգելման, բժշկական օգնության ցուցաբերման և բուժումը իրականացնելիս օգտագործել առավել որակյալ և անվտանգ ապրանքներ:

Փաստում ենք, որ նաև չեն խախտվել Օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2 կետի պահանջները (4. Չեն կարող սահմանվել մասնակցի՝ գնումներին մասնակցելու իրավունքի և որակավորման հետ կապված այնպիսի չափանիշներ, որոնք՝ ... 2) խտրական են և սահմանափակում են մրցակցությունը՝ անհիմն կերպով բարդացնում կամ պարզեցնում են հնարավոր մասնակցությունը գնման գործընթացին.): Այսինքն, ցանկացած մասնակից կարող է ներկրել և մատակարարել հրավերի տեխնիկական բնութագրին համապատասխան ապրանքատեսակներ:

Ինչ վերաբերում է Կանադայում, Շվեյցարիայի կոնֆեդերացիայում և Հարավային Կորեայում գրանցման հավաստագրեր ունեցող բժշկական ապրանքատեսակներին վերաբերող հարցադրմանը, ապա հայտնում եմ, որ նշված երկրների բժշկական ապրանքների շրջանառությունը կարգավորող օրենսդրական ակտերն ունեն միայն ներքին կիրառման բնույթ և միջազգային համաձայնագրերով դեռ համապատասխանեցրած չեն: Այդ պատճառով հիշյալ երկրներից արտահանում կազմակերպելու համար բժշկական ապրանքները պետք է անցնեն միջազգային համաձայնագրերով ընդունված սետիֆիկացում: Դրա վառ օրինակներն են Կանադայից

ԱՄՆ ներկրման դեպքում պարտադիր FDA սերտիֆիկացումը, կամ Շվեյցարիայից Եվրամիության տարածք բժշկական նշանակության ապրանքներ արտահանելիս այդ ապրանքների CE հավաստագրման պահանջը (համացանցի հղման օրինակ՝ <https://www.icqc.eu/ru/certifikacija-ce/soglashenie-o-vzaimnom-priznanii-ocenki-sootvetstviya> և https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/international-aspects-single-market/mutual-recognition-agreements_en):

Այսինքն, այս դրույթի կիրառումը լիովին համապատասխանում է ՀՀ «Գումների մասին» օրենքի 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետին, «կամայական» չէ, «հենց Գերմանիայում կամ Աֆրիկայում գրանցված» լինելու անհիմն պահանջներ չի ներառում, հնարավորություն է տալիս ներկայացնել շուրջ 40 երկրներում գրանցված բժշկական նշանակության ապրանքներ և չի սահմանափակում կազմակերպությունների մասնակցությունը գնման գործընթացին:

Ինչ վերաբերում է Պատվիրատուի կողմից ներկայարած երկրորդ պահանջին՝ «Արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի) կողմից՝ տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և(կամ) որակի հավաստագիր:», ապա այն չի հանդիսանում «անհիմն և անիրագործելի», իրավաչափ է, բխում է 2017թ. մայիսի 4-ի ՀՀ կառավարության 526-Ն որոշման 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի ա) պարբերությունից (այն է՝ ... իսկ պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչից երաշխիքային նամակի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի ներկայացման անհրաժեշտությունը, եթե դրանք կիրառելի են տվյալ ապրանքի համար): Պատվիրատուի այս պահանջով հիմնավորվում է մատակարարված տվյալ ապրանքի համապատասխանությունը արտադրողի հայտարարագրված տեխնիկական չափանիշներին, դրա անվտանգությունը օգտագործողների համար և հավաստում է ապրանքի որակը: ՀՀ պաշտպանության նախարարությունը նշված պահանջով կնքված պայմանագրերով ապրանքները մատակարարներից ընդունում է առանց որևէ մատակարարի համար որևէ խոչընդոտ ստեղծելու, հիմք ընդունելով նրանց կողմից տրամադրված համապատասխանության և/կամ որակի հավաստագրերը՝ անկախ նրանից, թե ինչ ձևաչափերով են դրանք ներկայացվել (որակի հավաստագիր, որակի հայտարարագիր, փորձաքննության հավաստագիր կամ արտադրողի կողմից տրված երաշխիքային նամակ):

Վերոհիշյալ փաստաթղթերի նմուշների պատճենները բողոքը քննող անձին կտրամադրվեն լրացուցիչ»:

Այնուհետև՝ 11.02.2022թ. թիվ ՊՆ/02/689-2022 գրություններով, Պատվիրատուն հայտնել է հետևյալը.

«Ուսումնասիրելով «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնման ընթացակարգի շրջանակներում «Խաչպար» ՍՊ ընկերության կողմից ի լրումն ԳԲՔԱ-ՆԳ-2022/09 բողոքի Ձեզ ներկայացված փաստարկները հայտնում ենք հետևյալը.

1. ՀՀ պաշտպանության նախարարությունը գտնում է, որ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից նախկինում ՀՀ պաշտպանության նախարարության կարիքների բավարարման համար բժշկական նշանակության ապրանքների ձեռք բերման նպատակով հայտարարված ընթացակարգերի բողոքարկումը և դրանց վերաբերյալ Գնումների բողոքներ քննող անձի որոշումները որևէ առնչություն չեն կարող ունենալ սույն ընթացակարգի հետ, քանի որ դրանք վերաբերում են գնման տարբեր ընթացակարգերին և տարբեր ապրանքատեսակներին: Եվ Պատվիրատուի կողմից յուրաքանչյուր ընթացակարգով գնման առարկա հանդիսացող ապրանքատեսակների համար հրապարակվող՝ հրավերով սահմանված տեխնիկական բնութագրերը գործում են կոնկրետ այդ ընթացակարգի շրջանակներում և ժամանակի ընթացքում կարող են ենթարկվել տարաբնույթ փոփոխությունների: Դրանք կարող են պայմանավորված լինել Պատվիրատուի կողմից գնման ենթակա ապրանքատեսակների հատկանիշներին, ստանդարտների և անվտանգության չափանիշների նկատմամբ պահանջների փոփոխությամբ:

Գտնում ենք, որ Պատվիրատուն տարբեր ժամանակահատվածներում՝ մրցույթային ընթացակարգ հրապարակելիս իրավասու է սահմանել իր կարիքների բավարարման համար ապրանքների այնպիսի տեխնիկական բնութագիր, որը տվյալ պահին համարժեք է իր կարիքին (ներառյալ ապրանքների ստանդարտներ, որակ, անվտանգություն, ձևաչափ, և այլ չափանիշներ):

Մենք շարունակում ենք պնդել, որ նշված դրույթը ներառումը օրինաչափ է և դրա հիմքում ընկած է որակյալ ապրանքներ գնելու անհրաժեշտությունը, կամ հնարավոր անորակ ապրանքատեսակների մատակարարման կանխումը: Ինչի ապահովման համար տեխնիկական բնութագրի «Ծանոթությունում» սահմանված է 3 դրույթ, որոնցից առաջինը՝ երաշխավորում է

պատշաճ արտադրողից, երկրորդը՝ Պատվիրատուի համար ընդունելի միջազգային ստանդարտներին և անվտանգության չափանիշներին համապատասխան ապրանքատեսակ և երրորդը՝ սահմանված չափանիշներին համապատասխան արտադրված ապրանքի ձեռք բերումը:

Այսինքն, Պատվիրատուն՝ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետով իրավասու է տեխնիկական բնութագրում ներառել «ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության որակին, ստանդարտին, անվտանգությանը, պայմանական նշաններին, տերմինաբանությանը, փաթեթավորմանը, բեռնաթափմանը, չափին, նախագծերին, ինչպես նաև գնման առարկայի այլ հատկանիշներին վերաբերող պայմանների հստակ նկարագրությունը», որն ընդունելի է իր համար:

Գտնում ենք, որ Պատվիրատուն «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 3-րդ ենթակետով և Օրենքի 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետով՝ իրեն տրված իրավունքի շրջանակներում հրավերում ներառելով պահանջված երկրներում գրանցված լինելու վերաբերյալ դրույթը չի հակասել «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները, քանի որ Պատվիրատուն գործել է օրենսդրությամբ իրեն տրված լիազորությունների շրջանակում:

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին կետին հղումն անհիմն է, քանի որ բողոքաբերն ըստ էության սխալ է մեկնաբանում օրենքի տվյալ կետի պահանջը, որն է՝ «ցանկացած անձ՝ ունի գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից», իսկ մեր կողմից ներառված դրույթը ոչ մի կերպ չի առնչվում այդ հանգամանքներին: Սույն ընթացակարգի հրավերով գնումների գործընթացին որևէ երկրի ռեզիդենտ հանդիսացող անձի (անձանց) մասնակցության սահմանափակում ՀՀ կառավարության որոշմամբ նախատեսված չէ, ռիստի նույն հոդվածի 3-րդ կետի պահանջների համաձայն հրավերով սահմանվել է, որ ««Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի համաձայն՝ ցանկացած անձ, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, ունի սույն ընթացակարգին մասնակցելու հավասար իրավունք:»:

«Խաչպար» ՍՊ ընկերության կողմից Ձեզ ներկայացված «Ի լրումն-2» գրությամբ ներկայացված փաստարկների վերաբերյալ հայտնում ենք, որ Պատվիրատուի կողմից «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 3-րդ ենթակետով և Օրենքի 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետով՝ իրեն տրված իրավունքի կիրառմամբ ներառված դրույթը

հանդիսանում է ձեռք բերմանը ենթական ապրանքատեսակների տեխնիկական բնութագրի մաս և ոչ մի կերպ չի առնչվում «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ, 6-րդ և 7-րդ հոդվածների որևէ կետերի պահանջներին:

Գտնում ենք, որ նշված դրույթը չի հակասում նաև «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 1-ին և 2-րդ ենթակետով սահմանված պահանջներին, հավասարապես կիրառելի է բոլոր հնարավոր մատակարարների համար, ապահովում է հավասար մրցակցության պայմաններ, չի հանգեցնում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների և չկա որևէ խոչընդոտ, որն արգելում է հնարավոր մասնակիցներից որևիցե մեկին ներկրել և ՀՀ պաշտպանության նախարարությանը առաջարկել սահմանված տեխնիկական բնութագրին համապատասխան որևէ ապրանքատեսակ:

Ամփոփելով վերոգրյալը, ակնհայտ է, որ հրավերով սահմանված՝ «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:» պահանջը չի հակասում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված որևիցե դրույթի և կարելի է եզրակացնել, որ «Խաչպար» ՍՊԸ մասնակցությունը սահմանափակում է ոչ թե Պատվիրատուի կողմից սահմանված դրույթը, այլ հրավերով սահմանված պահանջին համապատասխանող ապրանքատեսակների ներկրելու և դրանց առաջարկով հայտարարված մրցույթին մասնակցելու իրենց «ցանկության» բացակայությունը և դա դեռ չի նշանակում, որ Պատվիրատուն պետք է իր պահանջները համապատասխանեցնի «Խաչպար» ՍՊԸ ցանկություններին և հրաժարվի իր կարիքների բավարարման համար կենսական անհրաժեշտ որակյալ և անվտանգ ապրանքատեսակների ձեռքբերումից:

Ձեր ուշադրությանն են ներկայացնում այն փաստերը որոնցով առաջնորդվել ենք մեր դիրքորոշումներում

1. Կոնկրետ ժամանակահատվածում, կոնկրետ գնման ընթացակարգով, կոնկրետ ապրանքատեսակների ձեռքբերման նպատակով, կոնկրետ գնահատող հանձնաժողովը հաստատում և հրապարակում է հրավեր, և այդ ընթացակարգը, հրավերը և գնահատող հանձնաժողովը որևէ կերպ չեն առնչվում այլ ժամանակահատվածում այլ ապրանքների ինչպես նաև այլ ընթացակարգերով նույն ապրանքների ձեռքբերման հետ: Այդ իսկ

պատճառով հենց բողոքներ քննող անձն էլ յուրաքանչյուր ընթացակարգով իրականացնում է առանձին քննություն և ընդունում առանձին որոշում:

2. Հրավերի ներառված դրույթները հանդիսանում են տեխնիկական բնութագրի բաղկացուցիչ մաս (ապրանքի ամբողջական նկարագրություն) որի նկատմամբ պահանջները ներառված են օրենքի 13-րդ հոդվածում, ուստի օրենքի այլ հոդվածները որպես բողոքի իրավական հիմնավորում մեջբերելը համարում ենք անտեղի և կարծում ենք որ դա օրենքի սխալ մեկնաբանության արդյունք է:

3. Հրավերի տեխնիկական բնութագրում բողոքարկված դրույթները ներառելիս ՊՆ-ն գործել է Օրենքի 13-րդ հոդվածով իրեն սահմանված իրավունքների շրջանակներում, չհակասելով Օրենքի որևէ դրույթի պահանջներին, քանի որ ինչպես արդեն նշել ենք ցանկացած մատակարար կարող է ներկրել նշված պահանջներին համապատասխանող ապրանքատեսակներ և դրանց առաջարկով մասնակցել հայտարարված ընթացակարգերին: Չկա որևէ իրավական նորմ որը մենաշնորհային դիրք է ապահովում գնման առարկա հանդիսացող որևէ ապրանքատեսակի համար:

4. Հնարավորինս որակյալ ապրանքներ ձեռքբերելու կամ ոչ պատշաճ որակի ապրանքները բացառելու նպատակով ներառված և բողոքարկված դրույթում երկրների ցանկը կամայականորեն չի ընտրված, դրա հիմքում ընկած է այն պարզ տրամաբանությունը որ Հայաստանի Հանրապետությունը առողջապահական ոլորտին վերաբերվող իրավական ակտերում և միջպետական համաձայնագրերում վստահություն է ցուցաբերել նշված երկրների նկատմամբ սահմանելով որ օրինակ այդ երկրներում գրանցված դեղերը կարող են ՀՀ-ում գրանցվեն պարզեցված ընթացակարգով՝ առանց պարտադիր փորձաքննություն անցնելը, կամ որ պետական գնումների շրջանակում կարող են ձեռք բերվել ոչ միայն ՀՀ-ում գրանցված դեղեր, այլ նաև ՀՀ-ում չգրանցված դեղեր եթե դրանք գրանցված են նշված երկրներում, կամ որ ԵԱՏՄ համաձայնագրով սահմանվել է որ բժշկական նշանակության ապրանքները ունեն ազատ շրջանառության իրավունք ՀՀ-ում: Եվ հենց այդ տրամաբանությամբ էլ ընտրվել է երկրների ցանկը:

«ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով ընթացակարգի շրջանակում «Վերիտաս» ՍՊ ընկերության կողմից բողոքարկված՝ «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները» դրույթի մասով բողոքի լրացման վերաբերյալ հայտնում ենք հետևյալը.

1. «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի կողմից պետական գնումների մասին Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության հետ ՀՀ կողմից ստորագրված համաձայնագրի առաջին էջի 3-րդ պարբերության մեջբերմամբ հիմնավորված այն պնդումը, որ «փաստացի Պատվիրատուն խտրականություն է դրսևորում օտարերկրյա մատակարարների միջև, քանի որ այդ ընթացակարգին կարող են մասնակցել միայն այն երկրներում գրանցված արտադրողները, որոնք նշել է պատվիրատուն, դրանք են ԵԱՏՄ երկրները, ԱՄՆ և Ճապոնիա» չի համապատասխանում իրականությանը, քանի որ «Ծանոթություն» բաժնի դրույթի կիրառմամբ ցանկացած թե օտարերկրյա, թե ՀՀ ռեզիդենտ մատակարար կազմակերպություն կարող են մասնակցել հայտարարված մրցույթին՝ առաջարկելով ցանկացած երկրում արտադրված ապրանքատեսակներ, որոնք գրանցված են ոչ միայն ԵԱՏՄ երկրներում կամ ԱՄՆ-ում կամ Ճապոնիայում, ինչպես նշել է բողոքաբերը, այլ նաև Եվրամիության երկրներում: Եվ փաստացի, Պատվիրատուն խտրականություն չի դրսևորում ոչ միայն օտարերկրյա մատակարարների, այլ նաև արտադրող երկրների նկատմամբ:

2. Վերը նշված համաձայնագրի 6-րդ հոդվածը 1-ին կետի մեջբերմամբ հիմնավորված այն պնդումները, որ «Տվյալ դեպքում միջազգային առևտրի համար անհարկի խոչընդոտներ են ստեղծվում այն երկրներում գրանցված ապրանքների համար, որոնք չեն մտնում Պատվիրատուի նախընտրած երկրների ցանկի մեջ...» և «միջազգային առևտրի համար անհարկի խոչընդոտների բացառումը նշանակում է, որ Պատվիրատուն իրավունք չունի սահմանելու ֆիլտր ըստ երկրների...» անհիմն են, քանի որ նույն հոդվածի 2-րդ կետի բ) ենթակետի համաձայն՝ «բնութագրերը պետք է հիմնված լինեն միջազգային չափանիշների վրա (դրանց առկայության դեպքում)...», իսկ մեր կողմից նշված երկրներում գրանցման ընթացակարգը նախատեսում է ապրանքների այդ երկրներում գրանցման համար անհրաժեշտ միջազգային չափանիշների համապատասխանություն:

3. Բողոքաբեր կազմակերպության կողմից նույն հոդվածի 3-րդ կետի մեջբերումով անտրամաբանական հիմնավորմամբ այն պնդումը, որ տվյալ դեպքում «Պատվիրատուն ունի հնարավորություն բավականաչափ հստակ և ըմբռնելի կերպով նկարագրել իր կարիքների համար անհրաժեշտ ապրանքների բնութագրերը» և որ «...որակյալ ապրանք գնելու համար պետք է գրագետ և մանրակրկիտ կազմել տվյալ ապրանքի տեխնիկական բնութագիրը...» անհիմն են, քանի որ նույնիսկ մանրակրկիտ և ծավալուն բնութագիր սահմանելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետությունում չկա հնարավորություն

ապրանքների ընդունման ժամանակ իրականացնել դրանց փորձաքննությունը, որը կհավաստի մատակարարված ապրանքների համապատասխանությունը սահմանված տեխնիկական բնութագրին: Իսկ 2017թ. ՀՀ կառավարության 526-Ն որոշման 109-րդ հոդվածի համաձայն ապրանքները ընդունվում են մատակարարված ապրանքի՝ պայմանագրի պահանջներին համապատասխանելու դեպքում: Իսկ փորձաքննություն անցկացնելու անհնարինության դեպքում հիմք է ընդունվում այդ ապրանքների վերոհիշյալ երկրներում գրանցման՝ հետևաբար իրականացրած պատշաճ փորձաքննության փաստը:

«Վերիտաս» ՍՊ ընկերության կողմից բողոքարկված՝ «Արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի) կողմից՝ տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և(կամ) որակի հավաստագիր:» դրույթի մասով բողոքի լրացման վերաբերյալ հայտնում ենք հետևյալը.

1. «Տեխնիկական կանոնակարգման մասին» ՀՀ օրենքի մեջբերմամբ այն պնդումը, որ նշված պահանջը անիրագործելի է որևէ ընկերության համար անհիմն է, քանի որ նշված օրենքը գործում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և կարգավորում է հավաստագրող մարմինների գործունեությունը, իսկ ՀՀ-ից դուրս հավաստագրում անցած ապրանքները հավաստագրվել են այլ երկրներում գործող օրենսդրությամբ: Բացի դա, նույն օրենքի 20-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն համապատասխանության գնահատման մարմինը նշանակվում է համակարգող մարմնի կողմից, ինչը չի բացառում, որ որպես համապատասխանության գնահատման մարմին կարող է նշանակվել արտադրող կազմակերպության արտադրանքի որակի վերահսկողություն իրականացնող կառուցվածքային ստորաբաժանումը: Համոզված ենք, որ նմանատիպ մոտեցում կարող է կիրառվել այլ երկրների օրենսդրությամբ, ինչը նշանակում է, որ հենց արտադրողը կարող է իրականացնել իր արտադրանքի համապատասխանության հավաստագրում և տալ համապատասխանության և/կամ որակի հավաստագրեր (սերտիֆիկատներ): Ի ապացույց դրա կից ներկայացնում ենք նման հավաստագրերի օրինակներ: Ուստի, նշված դրույթը անիրագործելի չէ և մատակարար ընկերությունները կարող են ներկայացնել պահանջվող փաստաթղթերը և ինչպես արդեն նշել էինք բոլոր դեպքերում մեզ մատակարարված ապրանքների հետ ներկայացվող հավաստագրերը մատակարար կազմակերպությունները ստացել են ապրանքի հետ՝ արտադրողից, անկախ այն փաստից, թե որ մարմինն է կազմել այդ հավաստագրերը:

2. Ինչ վերաբերում է բողոքաբերի կողմից այն դիրքորոշմանը, որ համապատասխանության հավաստագրում չի նշվում ապրանքի խմբաքանակի վերաբերյալ տեղեկատվություն, ապա հենց բողոքաբերի կողմից բողոքը քննող մարմնի միջոցով մեզ տրամադրված՝ ստանդարտների ազգային ինստիտուտի կողմից տրված համապատասխանության սերտիֆիկատի օրինակում առկա է խմբաքանակների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Բողոքաբերի կողմից բողոքի լրացման մեջ Պատվիրատուի կողմից մատակարարված ապրանքների անհիմն մերժման հնարավոր տարբերակների վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ բացառվում է պայմանագրով սահմանված փաստաթղթերի՝ համապատասխանության և/կամ որակի հավաստագրերի ներկայացման դեպքում որևէ մատակարարի կողմից մատակարարված ապրանքի ընդունումը մերժվի՝ անկախ այն հանգամանքից, թե ներկայացված հավաստագրերը կազմվել են արտադրողի թե այլ հավաստագրող մարմնի կողմից և որ մինչ օրս նման դեպք չի արձանագրվել:

Ինչ վերաբերում է բողոքաբերի գրանցման հավաստագրեր ներկայացնելու պահանջներին, ապա մատակարարներին տրված է հնարավորություն ներկայացնելու պահանջված երկրներում գրանցման ցանկացած հավաստագիր:

Արտադրողին տրված՝ արտադրության անվտանգության և որակի վերահսկման միջազգային հավաստագիր (ISO, GMP կամ այլ) դրույթի վերաբերյալ նշենք, որ այդ դրույթում թվարկվել են հնարավոր հավաստագրերի տարբերակները և ստորակետը չի նշանակում, որ պարտադիր պետք է ներկայացվի և ISO և GMP և «կամ այլ»: Հաշվի առնելով, որ լաբորատոր ազդանյութերի ցանկում առկա են նաև այնպիսի ապրանքատեսակներ, որոնք արտադրվում են դեղագործական ընկերությունների կողմից (օրինակ՝ հակաբիոտիկների նկատմամբ մանրէների զգայունության որոշման համար նախատեսված համապատասխան դեղանյութերով ներծծված սկավառակներ, տարբեր դեղանյութեր պարունակող այլ ազդանյութեր կամ պարագաներ) ներառվել է հնարավորություն ներկայացնելու նաև GMP հավաստագիր:

Ամփոփելով վերոգրյալը, գտնում ենք, որ «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված բողոքում և բողոքի լրացման մեջ բերված փաստարկները անհիմն են, Պատվիրատուն հրավերում սահմանելով բողոքարկված դրույթները գործել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածով՝ իրեն տրված լիազորությունների շրջանակներում՝ չհակասելով նույն օրենքի մնացած դրույթներին և այլ իրավական ակտերին:

Ձեր ուշադրությանն են ներկայացնում այն փաստերը որոնցով առաջնորդվել ենք մեր դիրքորոշումներում

1. Կոնկրետ ժամանակահատվածում, կոնկրետ գնման ընթացակարգով, կոնկրետ ապրանքատեսակների ձեռքբերման նպատակով, կոնկրետ գնահատող հանձնաժողովը հաստատում և հրապարակում է հրավեր, և այդ ընթացակարգը, հրավերը և գնահատող հանձնաժողովը որևէ կերպ չեն առնչվում այլ ժամանակահատվածում այլ ապրանքների ինչպես նաև այլ ընթացակարգերով նույն ապրանքների ձեռքբերման հետ: Այդ իսկ պատճառով հենց բողոքներ քննող անձն էլ յուրաքանչյուր ընթացակարգով իրականացնում է առանձին քննություն և ընդունում առանձին որոշում:

2. Հրավերի ներառված դրույթները հանդիսանում են տեխնիկական բնութագրի բաղկացուցիչ մաս (ապրանքի ամբողջական նկարագրություն) որի նկատմամբ պահանջները ներառված են օրենքի 13-րդ հոդվածում, ուստի օրենքի այլ հոդվածները որպես բողոքի իրավական հիմնավորում մեջբերելը համարում ենք անտեղի և կարծում ենք որ դա օրենքի սխալ մեկնաբանության արդյունք է:

3. Հրավերի տեխնիկական բնութագրում բողոքարկված դրույթները ներառելիս ՊՆ-ն գործել է Օրենքի 13-րդ հոդվածով իրեն սահմանված իրավունքների շրջանակներում , չհակասելով Օրենքի որևէ դրույթի պահանջներին, քանի որ ինչպես արդեն նշել ենք ցանկացած մատակարար կարող է ներկրել նշված պահանջներին համապատասխանող ապրանքատեսակներ և դրանց առաջարկով մասնակցել հայտարարված ընթացակարգերին: Չկա որևէ իրավական նորմ որը մենաշնորհային դիրք է ապահովում գնման առարկա հանդիսացող որևէ ապրանքատեսակի համար:

4. Հնարավորինս որակյալ ապրանքներ ձեռքբերելու կամ ոչ պատշաճ որակի ապրանքները բացառելու նպատակով ներառված և բողոքարկված դրույթում երկրների ցանկը կամայականորեն չի ընտրված, դրա հիմքում ընկած է այն պարզ տրամաբանությունը որ Հայաստանի Հանրապետությունը առողջապահական ոլորտին վերաբերվող իրավական ակտերում և միջպետական համաձայնագրերում վստահություն է ցուցաբերել նշված երկրների նկատմամբ սահմանելով որ օրինակ այդ երկրներում գրանցված դեղերը կարող են ՀՀ-ում գրանցվեն պարզեցված ընթացակարգով՝ առանց պարտադիր փորձաքննություն անցնելը, կամ որ պետական գնումների շրջանակում կարող են ձեռք բերվել ոչ միայն ՀՀ-ում գրանցված դեղեր, այլ նաև ՀՀ-ում չգրանցված դեղեր եթե դրանք գրանցված են նշված երկրներում, կամ որ ԵԱՏՄ համաձայնագրով

սահմանվել է որ բժշկական նշանակության ապրանքները ունեն ազատ շրջանառության իրավունք ՀՀ-ում: Եվ հենց այդ տրամաբանությամբ էլ ընտրվել է երկրների ցանկը:

5. Ներկայացված պատվիրատուի կողմից կամայականորեն մատակարարներից ապրանքների ընդունումը մերժելու տարբերակները անտեղի են, դեռևս չի արձանագրվել նման գոնե մեկ դեպք: Բացի այդ հենց այդ նպատակով կառավարության 526 որոշմամբ սահմանվել է պայմանագրի կատարման փուլում հանրային հսկողության հնարավորությունը, միաժամանակ սահմանելով այդ իրավունքից զրկվելու պայմանները:

6. Բողոքաբերի այն պնդումը որ հրավերում նշված են այնպիսի փաստաթղթեր որոնք գոյություն չունեն էական չեն քանի որ բոլոր դեպքերում նշված են նաև այնպիսի փաստաթղթեր որոնք գոյություն ունեն: Օրինակ պահանջված երկրներում գրանցման հավաստագրերի վերաբերյալ դրույթում նշված CE Mark կամ այլ արտահայտությունը հնարավորություն է տալիս մատակարարներին ներկայացնելու ցանկացած գոյություն ունեցող փաստաթուղթ»:

4. ԳՐՔԱ-ՆԳ-2022/09 բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը.

ԳՐՔԱ-ՆԳ-2022/09 բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեն հետևյալ փաստերը՝

1. ՀՀ պաշտպանության նախարարության կարիքների համար լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների ձեռքբերման նպատակով հայտարարվել է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊԶԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ (հետայսու նաև՝ Ընթացակարգ):

2. Ընթացակարգի հրավերի հավելված 1-ի Տեխնիկական բնութագրի Ծանոթություն մասում սահմանվել է, որ ապրանքները պետք է ունենան՝

-Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները,

(...)

-արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի

հավաստագիր, որոնց պատճեններն անհրաժեշտ է ներկայացնել ապրանքի մատակարարման ժամանակ:

(...):

5. ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի հիմնավորումները և եզրահանգումը.

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձ Գրիգոր Ներսիսյանս, ուսումնասիրելով «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված բողոքը, «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի՝ համանման բողոքը, ՀՀ պաշտպանության նախարարության դիրքորոշումը՝ կից փաստաթղթերով, «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով ընթացակարգի հրավերը, հայտնում եմ հետևյալը.

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (հետայսու նաև՝ Օրենք) 3-րդ հոդվածի համաձայն՝

1. Սույն օրենքի նպատակն է ապահովել գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց արժեք, այն է՝

1) պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերում՝ համարժեք հատուցմամբ.

2) գնումների և գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացում:

2. Գնումների գործընթացը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա.

1) գնման գործընթացի միասնական կանոններով մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպում.

2) պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնում և նրանց միջև մրցակցության խրախուսում.

3) ցանկացած անձի համար, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարություն:

(...):

Օրենքի 13-րդ հոդվածի համաձայն՝

1. Գնման առարկայի բնութագրերը պետք է ամբողջությամբ և հստակ նկարագրեն ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության հատկանիշները, դրանց ձեռքբերման և վճարման պայմանները՝ բացառելով տարակերպ մեկնաբանությունը: Գնման առարկայի բնութագրերը, որոնք ներառում են նաև պայմանագրի գինը, ընդգրկվում են պայմանագրում:

2. Գնման առարկայի բնութագրերը՝

1) պետք է մրցակցության հավասար պայմաններ ապահովեն հնարավոր մասնակիցների համար.

2) չպետք է հանգեցնեն գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը.

3) պետք է լինեն օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք լինեն այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է տվյալ գնումը.

4) ներառում են գնման առարկայի մասնագրի, տեխնիկական տվյալների, իսկ աշխատանքների դեպքում՝ նաև աշխատանքների ծավալաթերթի, ժամանակացույցի և այլ ոչ գնային պայմանների ամբողջական և համարժեք նկարագրությունը:

3. **Ելնելով գնման առարկայի առանձնահատկությունից՝ դրանց հատկանիշները հնարավորինս ներառում են ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության որակին, սրանդարտին, անվանագույանը, պայմանական նշաններին, փերմինաբանությանը, փաթեթավորմանը, բեռնաթափմանը, չափին, նախագծերին, ինչպես նաև գնման առարկայի այլ հատկանիշներին վերաբերող պայմանների հստակ նկարագրությունը՝ հիմնված միջազգային սրանդարտների և Հայաստանի Հանրապետությունում գործող նորմատիվադեֆինիկական փաստաթղթերի, սրանդարտների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ժամանակավոր դեֆինիկական պայմանների վրա:**

4. Գնման առարկայի հատկանիշները կարող են սահմանվել նաև որպես կատարողականի կամ գործառության (ֆունկցիոնալ) նկարագրեր, որոնք պետք է ներկայացվեն բավարար ճշտությամբ՝ հնարավորություն տալով մասնակիցներին և պատվիրատուին ճշգրիտ ընկալել պայմանագրի առարկան:

ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ. N 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (հետայսու նաև՝ Կարգ) 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի «ա» պարբերության համաձայն՝ եթե գնման գործընթացների կազմակերպման

Ժամանակացույցով այլ ժամկետ նախատեսված չէ, ապա գնման պահանջի ծագման օրվան հաջորդող քսան աշխատանքային օրվա ընթացքում պատասխանատու ստորաբաժանումը՝ կազմում և հաստատում է գնման հայտը, որը ներառում է գնման առարկայի բնութագրերը: Ապրանքների գնման դեպքում նշվում է նաև մասնակցի կողմից առաջարկվող ապրանքային նշանի, ֆիրմային անվանման, մակնիշի և արտադրողի վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման անհրաժեշտությունը, իսկ պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչից երաշխիքային նամակի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի ներկայացման անհրաժեշտությունը, եթե դրանք կիրառելի են տվյալ ապրանքի համար: Ընդ որում, պայմանագրի կատարման փուլում այն կնքած մասնակցից ծագման երկրի սերտիֆիկատ չի պահանջվում:

Կարգի 22-րդ կետի համաձայն՝ **գնման առարկայի բնութագրերը և մասնակիցների որակավորման հարկանիշների գնահատմանը ներկայացվող չափանիշները սահմանելիս պետք է հաշվի առնել, որ դրանց պետք է բավարարեն մեկից ավելի հնարավոր մասնակիցներ և արտադրողներ՝ բացառությամբ օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված պայմաններով գնում կատարելու դեպքերի:**

Այսպես, ՀՀ պաշտպանության նախարարության կարիքների համար լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների ձեռքբերման նպատակով հայտարարվել է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊԶԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ:

Ընթացակարգի հրավերի հավելված 1-ի Տեխնիկական բնութագրի Ծանոթություն մասում սահմանվել է, որ ապրանքները պետք է ունենան՝

-Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները,

(...)

-արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր, որոնց պատճեններն անհրաժեշտ է ներկայացնել ապրանքի մատակարարման ժամանակ:

(...):

Այսպիսով՝ «Խաչպար» ՍՊԸ-ն ներկայացված բողոքով պնդել է, որ Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները)» հրավերով սահմանված պահանջը ոչ միայն չի համապատասխանում ՀՀ Օրենսդրությանը, այլև այդ պահանջը դառնում է խտրական, քանի որ սահմանափակում է տարբեր երկրների արտադրողների նմանատիպ ապրանքների ներմուծմամբ և ՀՀ տարածքում դրանց վաճառքը իրականացնող «Խաչպար» ՍՊԸ-ի հնարավոր մասնակցությունը տվյալ մրցույթին, իսկ «Վերիտաս» ՍՊԸ-ն՝ որ նման պահանջը խտրական է և ոչ իրավաչափ, քանի որ խախտվում է գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքը:

Ի պատասխան Ընկերության պնդմանը՝ Պատվիրատուն հայտնել է, որ նման պահանջը ոչ մի կերպ չի սահմանափակում մրցույթի մասնակցելու իրավունքը եթե մասնակիցը պատրաստ է առաջարկել՝ շուրջ 40 երկրներում որակի և անվտանգության ցուցանիշներով բազմատեսակ փորձաքննությունների արդյունքում շրջանառության թույլտվություն ունեցող բժշկական նշանակության ապրանքատեսակներ, թվարկված երկրներում իրենց ապրանքները կարող են գրանցել ցանկացած երկրի արտադրող, եթե ապահովում են տվյալ երկրների ստանդարտներին բավարարող որակական ցուցանիշները և նպատակ ունի պատվիրատուին ապահովել որակյալ և անվտանգ ապրանքներով, չի կարող համարվել խտրական, հավասար պայմաններ է ստեղծում բոլոր հնարավոր մասնակիցների համար և չի հանգեցնում չիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը քանի որ, ինչպես արդեն նշվել է, թվարկված երկրներում իրենց ապրանքները կարող է գրանցել ցանկացած երկրի արտադրող, եթե ապահովում է տվյալ երկրների ստանդարտներին բավարարող որակական ցուցանիշները: Հետևաբար վերոհիշյալ պահանջը չի հանգեցնում «Խաչպար» ՍՊ Ընկերության կողմից նշված՝ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերի խախտմանը (.. Գնման առարկայի բնութագրերը՝ 1) պետք է մրցակցության հավասար պայմաններ ապահովեն հնարավոր մասնակիցների համար.2) չպետք է հանգեցնեն գնումների գործընթացում մրցակցության համար չիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը...):

Այս տեսանկյունից արձանագրում եմ, հետևյալը.

Օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասը սահմանում է, որ գնման առարկայի բնութագրերը՝

1) պետք է մրցակցության հավասար պայմաններ ապահովեն հնարավոր մասնակիցների համար.

2) չպետք է հանգեցնեն գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը:

Միաժամանակ, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ գնման նպատակն է պատվիրատուի հատուցմամբ վերջինիս կարիքների համար կոնկրետ ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության ձեռքբերումը, ուստի Օրենքի 13-րդ հոդվածով սահմանվել են պարտադիր պահանջներ ուղղված գնման ընթացակարգի հրավերով նախատեսված գնման առարկայի տեխնիկական բնութագրի սահմանմանը: Մասնավորապես՝ գնման առարկայի բնութագրերը պետք է ամբողջությամբ և հստակ նկարագրեն ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության հատկանիշները, դրանց ձեռքբերման և վճարման պայմանները՝ բացառելով տարակերպ մեկնաբանությունը: Դրա հետ մեկտեղ՝ ելնելով գնման առարկայի առանձնահատկությունից՝ դրանց հատկանիշները հնարավորինս ներառում են ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության որակին, ստանդարտին, անվտանգությանը, պայմանական նշաններին, տերմինաբանությանը, փաթեթավորմանը, բեռնաթափմանը, չափին, նախագծերին, ինչպես նաև գնման առարկայի այլ հատկանիշներին վերաբերող պայմանների հստակ նկարագրությունը՝ հիմնված միջազգային ստանդարտների և Հայաստանի Հանրապետությունում գործող նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի, ստանդարտների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ժամանակավոր տեխնիկական պայմանների վրա:

Ընդ որում՝ գնումների և գնումների գործընթացի իրականացման կարևորագույն սկզբունքներից է հանդիսանում գնման արդյունավետ և օգտավետ իրականացումը, հետևաբար պատվիրատուի կողմից իրականացվող գնումը պետք է լիարժեք համապատասխանի վերջինիս գնման պահանջին և ապահովվի պատվիրատուի այն կարիքի բավարարումը, որի նպատակով կազմակերպվել է նշված գնումը և միևնույն ժամանակ չհակասի Օրենքի 13-րդ հոդվածների պահանջներին:

Այսպիսով՝ ուսումնասիրելով գործի քննությամբ ներկայացված փաստարկները, գտնում են, որ «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագրի առկայության (բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները)» Ընթացակարգի հրավերով սահմանված

պահանջը չի կարող դիտարկվել որպես խտրական, քանի որ Պատվիրատուի կողմից, թույլ չի տրվել «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքով վկայակոչված տեխնիկական բնութագրի մասով և ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ. N 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի 22-րդ կետով սահմանված պահանջների խախտում:

Միևնույն ժամանակ հարկ եմ համարում հայտնել, որ Գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձն օժտված չէ այնպիսի լիազորությամբ, որը թույլ կտար վերջինիս տալ գնահատական՝ արդյո՞ք Պատվիրատուի կողմից Ընթացակարգի հրավերում ներառված գնման առարկան և դրա համար սահմանված տեխնիկական պահանջները համապատասխանում են Պատվիրատուի կարիքին, թե՞ ոչ:

Վերոգրյալով պայմանավորված գտնում եմ, որ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի բողոքը և «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի համանման բողոքը այս մասով հիմնավոր չեն և ենթակա են մերժման:

Ինչ վերաբերում է Ընթացակարգի հրավերով արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր ներկայացնելու պահանջ սահմանված լինելուն, ապա այս մասով «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի համանման բողոքի՝ դրանում առկա իրավական ու փաստական հանգամանքների ուսումնասիրության և Պատվիրատուի կողմից ներկայացված գրություններով վկայակոչված փաստարկների համադրման արդյունքում հարկ եմ համարում արձանագրել, որ նշված ձևակերպումը չի բխում Կարգի 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի «ա» պարբերությամբ սահմանված կարգավորումներից, ինչն էլ հանգեցնում է Օրենքի 13-րդ հոդվածի պահանջների խախտմանը:

Հարկ եմ համարում արձանագրել, որ Կարգի 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի «ա» պարբերությամբ նախատեսվում է պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչից երաշխիքային նամակի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի ներկայացման, այլ ոչ թե արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագրի ներկայացման հնարավորություն:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ գտնում եմ, որ Վերիտաս» ՍՊԸ-ի կողմից 24.01.2022թ. համանման բողոքն այս մասով հիմնավոր է և ենթակա բավարարման, հետևաբար ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը պետք է հայտարարվի չկայացած, որն իր հերթին հանգեցնում է «Խաչպար» ՍՊԸ-ի բողոքի պահանջի բավարարման:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի

«Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից 19.01.2022թ. ներկայացված բողոքի և «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի՝ 24.01.2022թ. ներկայացված համանման բողոքի պահանջները բավարարել:

Պարտավորեցնել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին ընդունելու համապատասխան որոշում՝ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/10» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու վերաբերյալ:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի որոշումն իրավապարտադիր է և ուժի մեջ է մտնում տեղեկագրում հրապարակվելու հաջորդ օրը:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի որոշումը կարող է փոփոխվել կամ վերացվել, այդ թվում՝ մասնակի, միայն դատարանի կողմից:

**Գնումների հետ կապված
բողոքներ քննող անձ՝**

ԳՐԻԳՈՐ ՆԵՐՍԻՍՅԱՆ